BOSTON PUBLIC LIBRARY
COPLEY SQUARE
BOSTON 17, MASS.

KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose metams $4.00
pusei metų $2.00
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 23, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

No. 18 "Keleivio" Telefonas: AN 8-3071
SOUTH BOSTON, MASS., GEGUŽĖS (MAY) 6 1959
Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 8, 1879
Atskiro numerio Kaina 10 Centų
54-TIEJI METAI

Maskva jau Atmeta Herterio Derybų Darbotvarkę

Valstybės Sekretorus Herter Susitarė Su Anglais ir Prancūzais Kaip Derėtis su Rusais; Bet Rusai Spaudoje Jau Atmeta Vakarų Susitarimą; Gegužės 11 Prasidės Derybos Su Maskva.

Pereitą savaitę valstybės sekretorius Christian Herter grįžo iš Paryžiaus susitaręs su anglais ir prancūzais dėl derybų su rusais. Derybos su rusais prasidės Ženevoje gegužės 11 d. Pasitarimai Paryžiuje turėjo tikslo galutinai suderinti Vakarų valstybių nusistatymą dėl derybų ir jos dienotvarkės.

Apie Paryžiaus susitarimus plačiau nebuvo pranešta, bet spauda informavo iš patikimų šaltinių, kad susitarta rusams pasiūlyti kalbėtis ne tiktai dėl Berlyno ir dėl Vokietijos suvienijimo, bet sujungti "vokiečių klausimą" su Europos saugumo klausimu ir tokiu būdu aptarti svarbiausius nesusipratimus Europoje tarp Rytų ir Vakarų.

Dėl Paryžiaus susitarimų jau pasisakė ir Sovietų spauda. Maskvos dienraštis "Izviestija" jau iš anksto atmeta Paryžiuje Vakarų valstybių sutartą derybų darbotvarkę ir sako, jog Amerika ir kitos Vakarų valstybės nori reikalą painioti, jungti painius klausimus ir nė vieno jų neišspręsti. Iš to rusų pasisakymo atrodo, kad Ženevoje rusai nesutiks derėtis su Vakarais dėl visų svarbiųjų ginčijamų klausimų Europoje ir tada Vakarų valstybėms teks pasirinkti, ar derybas nutraukti, ar kalbėtis atskirais klausimais — Berlyno, taikos sutarties surašymas su Vokietija ir t. t. Tada ir pasirodys kiek stipri yra Vakarų valstybių vienybė.

Panamos Avantiura Pasibaigė Kalėjime

89 "Įsiveržėliai" iš Kubos pereitą savaitę buvo išsikėlę Panamos respublikoje ir žadėjo nuversti tos šalies valdžią. Bet "įsiveržimas" pasibaigė kapituliacija, įsiveržėliai be šūvio sudėjo ginklus ir atsidūrė Panamos kalėjime. Jie bus teisiami Panamoje, bet nebus šaudomi, nes Panamos vyriausybė pažadėjo jų nešaudyti.

Kalbos apie "įsiveržimą" į Panamą ir po pirmųjų įsiveržėlių likvidacijos nesiliauja, o iš kai kurių šaltinių skelbiama, kad įsiveržėliai, kurie rengėsi apsidirbti su Panamos vyriausybe, dabar išsikels Gvatemaloje ir bandys ten padaryti perversmą.

Kubos vyriausybė pasisakė prieš tokias "ekspedicijas" ir žada laikytis "nesikišimo politikos", nors ji ir simpatizuojanti revoliucininkams.

F. Castro Planas Kovoti Su Skurdu

Kubos ministerių pirmininkas F. Castro dalyvavo Amerikos valstybių ūkiškame pasitarime Buenos Airės mieste, Argentinoje. Ten jis iškėlė mintį, kad Jungtinės Amerikos Valstybės suteiktų Lotynų Amerikos kraštams 30 bilionų dolerių kapitalų per 10 metų laiką ir tokiu būdu gyvenimo lygis visuose Lotynų Amerikos kraštuose būtų pakeltas, kova su skurdu būtų laimėta, o tada ir demokratija tuose kraštuose būtų užtikrinta.

Kubos vado planas primena 1948 metais Amerikos priimtą Marchallo planą, pagal kurį Amerika suteikė Europos kraštams didelę paramą jų ūkiui atstatyti ir modernizuoti.

HARRIMAN VYKS Į SOVIETŲ RUSIJĄ

W. Averell Harriman, buvęs New Yorko gubernatorius, šiomis dienomis vyks į Sovietų Rusiją ir sako, kad jis ten pasimatys su N. Chruščiovu. W. Harriman sako, kad jis nori "labai atvirai" pasikalbėti su Sovietų Rusijos diktatoriu ir nori sužinoti, ką tas diktatorius mano apie esamą padėtį, bet ar diktatorius kalbės, jis nežinąs . . .

ISPANAI SVEIKINA BŪSIMĄ KARALIŲ

Gegužės 3 d. Madride kariško parado metu tarpe žygiuojančių karių buvo princas Juan Carlos, paskutinio Ispanijos karaliaus sūnėnas. Minia jį sveikino daug karščiau, negu diktatorių gen. Franco. Stebėtojai iš to daro išvadą, kad ispanai norėtų matyti geriau monarchiją, negu įkyrėjusią gen. Franco diktatūrą.

SELWYN LLOYD

Anglijos užsienių reikalų ministeris.

JŪROS KELIU Į PATĮ ŽEMYNO VIDURĮ

Šiomis dienomis atidarytas šv. Lauryno upės kanalas Kanados tyruose ir tuo būdu dabar net vandenyno laivai galės pasiekti ne tik Monorealį, bet ir Buffalo, Detroitą ir net Chicagą prie Michigan ežero. Šitų sričių ūkio gyvenimui tai milžiniškos reikšmės faktas. Čia matome olandų laivą Prins Willen George Frederik, kuris pirmasis šv. Lauryno upės kanalu atplaukė į Toronto uostą.

Ambasadorė C. Luce Atsisakė Iš Vietos

Prezidentas D. D. Eisenhower buvo paskyręs Mrs. Clare Luce ambasadore į Braziliją ir senatas ją patvirtino 79 balsais prieš 11. Bet Mrs. Luce pereitos savaitės gale atsisakė iš ambasadorės pareigų ir paaiškino tą atsisakymą tuo, kad senate kai kurie įtakingi asmenys yra nusistatę prieš ją ir jai sunku būtų eiti savo pareigas neturint kai kurių senatorių paramos.

Vienas senatorius, Wayne Morse iš Oregono, ypatingai griežtai pasisakė prieš Mrs. Luce skyrimą ambasadorės pareigoms. Po balsavimo Mrs. Luce pareiškė spaudai, kad jos nesutikimai su senatoriu Morse prasidėjo nuo to laiko, kai "arklys įspyrė senatoriui į galvą . . ."

Po šito pareiškimo ir daugiau senatorių pasisakė prieš Mrs. Luce ir ji pagaliau atsisakė iš ambasadorės pareigų.

Sovietų Diplomatas Bandė Pabėgti

Sovietų Rusijos diplomatas Burmoje, karo atašė Strigin, bandė pabėgti iš atstovybės ir gauti prieglaudos teisę Burmoje, bet 40 Sovietu atstovybės palydovų-sargų jį nuvežė į aerodromą ir išvežė į Sovietų Rusiją.

Pulkininkas K. I. Strigin atstovybėje bandė nusižudyti, kada jam buvo pasakyta, kad jis turi grįžti į Maskvą. Jis paėmė daug miegamųjų miltelių ir sergantis buvo nuvežtas į ligoninę. Iš ligoninės jis bandė pabėgti iššokdamas per langą, bet jo "palydovai" jį sugriebė ir nugabeno į aerodromą, iš kur jis lėktuvu buvo išgabentas į Rusiją. Ligoninėj pulkininkas Strigin šaukėsi Burmos pagalbos ir maldavo, kad jam būtų leista pasilikti Burmoje.

Gvatemala 'Vaduos' Dr. Pakšto Lietuvą

Centralinės Amerikos valstybė Gvatemala ruošiasi ginklais "išvaduoti" Britų Honduras koloniją Centralinėj Amerikoj. Gvatemalos prezidentas Ydigoras viešai kreipėsi į Gvatemalos gyventojus būti pasiruošus "išvaduoti" anglų valdomą Honduras koloniją ir prijungti ją prie Gvatemalos.

Britų Honduras kolonijoj Dr. Kazys Pakštas žada įkurti "atsarginę Lietuvą", kur lietuviai, be baimės ištautėti, galėtų išlaikyti lietuvybę. Dr. Pakštas tuo reikalu kalbėjosi su Britų Honduras valdytojais, bet jis, tur būt, neatsiklausė Gvatemalos vyriausybės, kaip ji į tokią "atsarginę Lietuvą" žiūrėtų ir ką su ja darytų, jei tą koloniją atimtų iš anglų.

Plačiai Paminės Trumano Sukaktį

Buvęs prezidentas Harry S. Trumanas gegužės 8 d. paminės savo 75 metų gimimo sukaktį. Ta proga ne tiktai demokratų partija, bet ir plačioji visuomenė rengiasi pagerbti buvusį prezidentą, o demokratų partija rengia visą eilę banketų įvairiuose miestuose. Svarbiausias minėjimas bus New Yorke, Waldorf Astorija viešbutyje.

CHRISTIAN HERTER

Amerikos valstybės sekretorius.

Keturi Baltieji Išprievartavo Negrę

Keturi ginkluoti vyrukai gegužės 2 d. Floridoje, Tallasassee mieste pagavo vieną negrę mergaitę, įmetė ją į savo automobilį ir vėliau ją išprievartavo. Policija suėmė prievartautojus ir jie prisipažino mergaitę pagrobę ir ją išprievatavę.

Įvykis sukėlė didelio pasipiktinimo tarp negrų, nes prieš savaitę laiko už tokį pat prasižengimą vienas negras Mississippi valstijoj buvo baltųjų pagrobtas iš kalėjimo ir kur tai išgabentas, spėjama, kad tas negras buvo nulinčiuotas. Negrai sako, kad jeigu prievartautojai būtų buvę negrai, o mergaitė balta, tai dabar prievartautojai jau būtų buvę linčiuotųjų nužudyti.

Jauni prievartautojai nuo 16 iki 24 metų amžiaus, bus teisiami. Jiems gresia, pagal Floridos įstatymą, mirties bausmė. Kol kas dar nė vienas baltas žmogus nėra nubaustas mirti už prievartavimą.

Amerikos Auksas Plaukia Į Užsienius

Per paskutines dvi savaites Amerika neteko 179,000,000 dolerių aukso. Tiek to metalo išgabenta į užsienius. Per visus pernykščius metus Amerikos aukso atsargos sumažėjo $2,300,000,000. Taip atsitiko dėl to, kad Amerikos eksportas yra sumažėjęs, o importas padidėjo.

Šiuo metu Amerikos aukso atsargos siekia 20,300,000,000 dolerių, todėl laikinas aukso atsargų sumažėjimas nėra pavojingas, o vėliau laukiama, kad eksportas padidės ir aukso bėgimas į užsienius sumažės ar visai sustos.

Winston Churchill, anglų karo meto vadas, atvyksta į Ameriką, kur jis aplankys prezidentą Eisenhowerį ir savo bičiulį B. Baruchą.

Darbiečiai Pataria Amerikai Neremti Konservatorių

Anglijos Darbo Partijos Vadas Gaitskell Įspėja Ameriką Nesikišti į Anglijos Rinkiminius Reikalus; Rėmimas Vienos Partijos Rinkimuose Gali Sugadinti Santykius Tarp Draugiškų Tautų.

Marš. Montgomery Grįžo iš Maskvos

Anglų maršalas Montgomery, dabar atsargoje, pereitos savaitės gale grįžo iš Maskvos, kur jis buvo nuvykęs pasiteirauti komunistų vadų, kaip jie žiūri į Rytų-Vakarų nesibaigiantį ginčą. Maršalas turėjo du pasikalbėjimu su Sovietų diktatoriu Chruščiovu ir grįžęs į Londoną sakė, kad dabar jis jau mato šviesą ilgo ir tamsaus tunelio gale. Maršalas sakė, kad pasikalbėjimai su rusais jam davę medžiagos galvojimui ir jis dar turėsiąs gerokai pagalvoti apie Rytų ir Vakarų santykius.

Kai kas mano, kad jeigu anglų maršalas per 41 metus nesuspėjo pažinti komunizmo, tai du pasikalbėjimai su Chruščiovu vargu jį apšvietė tiek, kad jis galėtų ką nors nauja pasiūlyti Rytų-Vakarų ginčuose.

GUY MOLLET UŽ — DEMOKRATŲ VIENYBĘ

Prancūzų socialistų vadas Guy Mollet sako, kad Prancūzijai grėstų fašistinis perversmas, jei dabartinis prezidentas gen. de Gaulle dėl kokių nors priežasčių pasitrauktų iš savo vietos. Guy Mollet pernai pasisakė už generolo de Gaulle grąžinimą į vyriausybę, kad tokiu būdu Prancūzija išvengtų gresiančio pilietinio karo. Jis ir dabar sako, kad kol gen. de Gaulle yra valstybės priešakyje prancūzų demokratijan pavojus negresia, bet generolui pasitraukus fašizmo pavojus pasidarytų didelis. Todėl G. Mollet siūlo jau dabar visiems demokratams vienytis ir sudaryti stiprią jėgą piliečių laisvėms ginti.

HEINRICH VON BRENTANO

Vokietijos užsienių reikalų ministeris.

Anglijos Darbo Partijos vadas Hugh Gaitskell gegužės 3 d. Gegužės pirmos minėjimo mitinge įspėjo Amerikos vyriausybę nesikišti į Anglijos vidaus politiką ir geriau neremti konservatorių partijos būsimuose rinkimuose, nes kitaip toks kišimasis blogai atsilieps į Amerikos ir Anglijos santykius.

Anglų Darbo Partijos vadas padarė tokį įspėjimą todėl, kad kai kuriuose Amerikos laikraščiuose buvo nurodyta, jog naujasis valstybės sekretorius Ch. Herter turi vesti Amerikos politiką taip, kad konservatorių valdžia Anglijoj laimėtų būsimus rinkimus. Toks derinimas Amerikos užsienių politikos su anglų konservatorių rinkiminiais laimėjimais ar pralaimėjimais, be abejonės, negali rasti anglų opozicijos pritarimo. Darbiečių vadas sako, kad šarmata anglų politikieriam, kurie tokios paramos iš Amerikos prašė ir Amerikos vyriausybė darytų klaidą, jei ji atsižvelgtų į tokius anglų politikierių prašymus.

Anglijos parlamento rinkimai dar nėra paskelbti ir rinkiminiai pranašai mano, kad šiuo tarpu sunku atspėti, kuri partija laimės. Daug kas gali priklausyti nuo to, kaip Anglijos balsuotojai vertins dabartinės Anglijos konservatorių valdžios užsienių politiką. Jei ji rastų pritarimo angluose, tai vyriausybė gali lengviau rinkimus laimėti, o jei ne, tai po rinkimų valdžia gali patekti į darbiečių rankas. Čia tai Amerikos vyriausybė ir gali padaryti įtakos į Anglijos rinkimus, jei ji prisidės prie Anglijos vyriausybės prestižo kėlimo.

1955 metais Amerika iš dalies todėl sutiko su Ženevos "viršūnių konferencija", kad Anglijos konservatorių valdžia tokios konferencijos norėjo ir iš tos konferencijos žadėjo anglams visokių gėrybių. Dėka tam anglų konservatoriai įsistiprino valdžioje. Darbiečiai dabar įspėja Ameriką tokių "triksų" nebedaryti, nes jie gali nepadėti, o, be to, toks kišimasis į Anglijos rinkimus gali tik gadinti santykius tarp dviejų šalių.

Tibeto Bėgliai

Į Indiją iš Tibeto jau atvyko 9,000 politinių pabėgėlių, kurie gavo prieglaudą tame krašte. Jų būtų daug daugiau, jei kinų kariuomenė nebūtų užėmusi perėjimų per Himalajų kalnus.

Šv. Lauryno kelias

Balandžio 25 d. buvo atidarytas šv. Lauryno kanalas, kuris jungia didžiuosius ežerus su Atlanto vandenynu. Kanalą kasė bendrai Kanada ir Jungtinės Amerikos Valstybės. Kanalas abiem tom valstybėm ir tarnaus. Jis jungs tokius pramoningus Amerikos miestus, kaip Detroitas, Chicago, Clevelandas, Milwaukee, Rochester, Buffalo, Toledo, Duluth ir kt. su Atlanto vandenynu ir panašiai jungs Kanados paežerių miestus su tuo pačiu vandenynu. Didieji prekybos laivai, kurie sėdi vandenyje 27 pedų gilumoje, dabar galės plaukti tiesiai į pramoningąją Amerikos širdį ir gabenti ten ir iš ten pigesniu vandens keliu įvairiausias prekes.

Šv. Lauryno vandens kelias, 185 mylių ilgumo, jau yra senas kelias, dabar jis tik pagilintas ir padarytas prieinamu didiesiems vandenynų laivams. Kelio gilinimas kainavo 475 milionus dolerių ir užsitęsė 5 metus. Ta pačia proga supilti pylimai galingai elektrainei, kuri gamins elektros jėgą Naujajai Anglijai ir Ontario bei Quebec'o provincijoms.

Apie šv. Lauryno kelią Amerikoje kalbama jau kelios dešimtys metų. Bet to vandens kelio kasimui daug kas priešinosi. Pirmiausiai priešinosi Rytinių valstijų uostai —Bostonas, New Yorkas, Baltimore ir kt.; priešinosi geležinkeliai ir anglių kasyklų savininkai, o su jais ir angliakasių unija; priešinosi visi tie, kam naujas ir pigesnis vandens kelias grėsė duoti nuostolių. Kol rytinės valstijos turėjo sprendžiamą balsą kongrese, kelio klausimas nejudėjo iš vietos. Klausimas išsisprendė tik dabar, kai pramoningųjų paežerių valstijų įtaka padidėjo ir kai Kanada grasino viena pati imtis tą kanalą kasti.

Dabar dar sunku numatyti, kokių pasikeitimų šalies ūkyje atneš naujas vandens kelias, bet jo įtaka bus neabejojamai didelė ir mūsų šalyje ir Kanadoje. Ypač plieno pramonė, miškų ūkis, javų prekyba ir bendrai prekių mainai pajus naujojo kelio reikšmę ir pastumės visą ūkišką gyvenimą pirmyn.

Kova dėl šv. Lauryno kanalo kasimo tęsėsi ilgai ir buvo labai pikta. Bet kai pagaliau buvo nutarta to darbo imtis, kritikai nusiramino, o dabar, kai kanalas jau atidarytas, tie patys kritikai numato didelę iš jo naudą, o pastatymas kartu elektrainės pigesnei elektrai gaminti žada duoti naudos ir toms krašto sritims, kurios daugiausiai naujo vandens kelio bijojo. Ir šiame atsitikime pasitvirtina, kad techniška pažanga, imant ilgesnį laiką, yra visiems naudinga, dargi tiems, kurie pradžioje nuo jos ir nukenčia.

Nėra abejonės, kad taip bus ir su automacija, kuri dabar dažnai kaltinama dėl didelio bedarbių skaičiaus ūkiško gerbūvio laiku. Kaip naujas vandens kelias pereinamame laike kai kam bus nuostolingas, panašiai ir automacija kai kam kenkia, ardo nusistovėjusius santykius, meta daug darbininkų į gatvę, bet imant ilgesnį laiką, technikos pažanga išeis į naudą visam kraštui ir dargi tiems, kurie laikinai dėl to turi nuostolių.

Apžvalga

SKURDAS KOLCHOZUOSE

Komunistų "Vilnis" skelbia laišką iš Lietuvos. Laišką parašė Brainskienė broliui Jonui Valiui, Roselande. Laiškas iš Radviliškio rajono Acokovų kaimo nupasakoja kolchozninkų uždarbį, įvairių produktų kainas ir šį tą dar. Jame skaitome::

"Sūnų Stasį mes kvietėme parvažiuoti iš Rusijos. Tačiau jis dar žada negrįžti. Vasara Rusijoje galima uždirbti net iki 1,800-2,000 rublių per mėnesį, o žiema uždirba tik po 300 ar 400 rublių. Sūnus Stasys Rusijoje apsižėnijo lietuvaitę ir gyvena pas uošvius. Turi dukterį vardu Irutę 2 metų amžiaus.

"Pas mus kainos tokios: Sviesto 1 kilogramas — 27 rubliai, lašinių 1 kg. — 35 rubliai. Pieno 1 litras — 2 rubliai 50 kapeikų. Kiaušinių 1 št. 1 rub. Po rublį buvo per Velykas, o paskui atpigo. Bulvių centneris — tai yra 50 kg. — 35 rubliai. Cukrus smulkus — 8 rubliai ir 30 kp., stambus — 1 kg. — 10 rub. Miltai juodi 1 kg. — 2 rub. 38 kp. —balti — 1 kg. 4 rub. 10 kap. Rudonį obuolių 1 kg. — buvo 1.2 rub., o dabar 7 ir 8 rub.

"Krautuvėse yra visko pirkti, tik reikia pinigų turėti. Aš kolūkyje uždirbau praeitais metais 1,500 rublių pinigais, o Jonas 300 darbadienių. Už darbadienį mokėjo po 2 rub. pinigais ir po 2 kg. javais. Gavom po truputį visokių javų. Mieste žentai uždirba po 400 — 700 rublių per mėnesį".

Kolchozninkų šeima, žmona uždirbo pinigais 1500 rublių per metus, o vyras už 300 darbadienių gavo po 2 rubliu už darbadienį, taigi per metus 600 rublių ir po 2 klgr. javų, arba iš viso 1320 svarų visokių javų **per metus.**

Kaip iš tokių uždarbių gyventi, kuomet kainos pašėlusiai aukštos? Ir kaip gyvena mieste dirbantieji, jei per mėnesį uždirba 400 rublių, ar dargi ir 700 rublių?

"Vilnies" redaktoriai supranta, kad laiškas parodo jų "rojų" labai nepuikioje šviesoje, todėl jie pripeckojo nuo savęs paaiškinimą, kuris nieko nepaaiškina, bet tik stengiasi vaizdą užmozoti. Jie sako:

"Kainos Lietuvoje nėra vienodos. Valstybinėje rinkoje jos yra žemesnės, o 'laisvoje' arba 'juodoje' rinkoje, kaip pas mus ją vadina, jos yra aukštesnės — labai aukštos".

Vadinasi, "išaiškino". Laiško rašytoja paduoda kainas iš krautuvių, kurios visos yra valstybinės, o Prūseika su Joniku nusidaužė į "juodąją" rinką ir ten ieško "spekuliantų" ir galas žino dar ko.

O kad tuos peckelius priverstų kas dirbti kolchoze už 2,100 rublių ir 1320 svarų javų per metus dviese, tada jiems praeitų bolševikiškas dūkas ir jie bematant atvirstų į razumą.

VALSTYBĖS SEKRETORIUS PARYŽIUJE

Christian Herter atvykęs į Paryžių mostiguoja laikraštininkams. Su juo JAV ambasadorius Paryžiuje. Herter ten buvo nuvykęs praeitą savaitę pasitarti su Vakarų užsienių reikalų ministeriais ir vienodai nusistatyti tais klausimais, kurio bus svarstomi Genevoj gegužės 11 d. prasidedančioje su Sovietų Sąjunga konferenciijoje.

Arklys šuns didumo...

Kaip "Sąžiningas žmogus . . . atmetė Šventą Raštą", o "Geras mokslininkas . . . nesilaikė jokios religijos". Jei negali idėjų užmušti — pasisavink jas!

Jau praėjo šimtas metų, kaip mokslininkas Darwinas paskelbė savo garsiąją knygą apie gyvių rūšių išsivystymą. Nuo tos knygos pasirodymo veik iki mūsų dienų ėjo kova tarp evoliucijos šalininkų ir "sentikių", kurie evoliucijos mokslą skaitė bedievių prasimanymu. Pagaliau Darwinas laimėjo, evoliucijos idėja šiandien prigijo mokslininkų tarpe ir jokios pasakos apie bedievių išmislą nieko nebebaido.

Prieš evoliucijos mokslą piktai kovojo visokių tikybų kunigai. Kovojo ilgai, piktai, neatlaidžiai. Bet kovą pralaimėjo. Pirmieji "pasidavė" protestantų kunigai, kurių tarpe atsirado drąsesnių žmonių, kurie pradėjo skelbti, jog evoliucijos mokslas visiškai nėra priešingas tikybai. Vėliau ir katalikų kunigai pasekė protestantus ir taip pat pradėjo aiškinti, kad revoliucijos mokslas visiškai yra suderinamas su šventuoju raštu. Šiandien jau ir lietuviškų kunigų tarpe galime užtikti tiek "apsišvietusių", kad jie evoliucijos mokslo visiškai nebesibaido ir bando žydų legendų rinkinį — Bibliją derinti su evoliucijos mokslu. Kiek tokių kunigų lietuvių tarpe yra, mes nežinome. Bet vienas jų, jėzuitas J. Venckus iš Chicagos, jau net ir marijonų "Drauge" pasiskelbė su tokiomis nekasdieninėmis pažiūromis.

Jėzuitas J. Venckus bene pirmas imasi supažindinti lietuvius su Darwino mokslu taip išaiškintu, kad jis visiškai derinsis su jėzuitų ir marijonų mokslu. Reikia laukti, kad kada nors ir pranciškonų spauda irgi padarys tą patį. Šiame atsitikime pasitvirtina senai žinoma taisyklė, kad jeigu negali kai kurių idėjų užmušti, tai pasisavink jas ir skelbk, kaip savo. Katalikų bažnyčia yra didelis meisteris svetimas idėjas nusavinti ir pasisavinti, padarant iš jų savo tarnaites. Juk taip buvo su kilančiu darbininkų judėjimu. Pradžioje jis buvo smerkiamas, o kai pasirodė, kad jo keiksmais įveikti negalima, tada Leonas XIII įsakė kunigams organizuoti darbininkus ir tokiu būdu atsirado "krikščioniškas" unijinis judėjimas . . . Profesinio darbininkų judėjimo idėja buvo panaudota bažnyčios įtakai stiprinti. Kas tai panašaus dabar daroma ir su darvinizmu.

Apie Darwiną jėzuitas J. Venskus papasakoja įdomių dalykų. Jis sako, kad "Darwinas buvo "sąžiningas žmogus, geras mokslininkas", nors tas geras ir sąžiningas žmogus "nesilaikė jokios religijos" ir "visiškai atmetė Šv. Raštą".

Sąžiningas mokslininkas, pastatytas prieš pasirinkimą: Biblija ar mokslas, aišku, turi pasirinkti mokslo davinius, o ne Bibliją. Darwinas taip ir padarė, bet už tai jis per ilgą laiką buvo baramas ir ujamas, niekinamas ir išjuokiamas. Užtenka tik prisiminti, kiek vienas kunigas Balvočius-Gerutis yra pripasakojęs visokių dalykų apie darvinizmą ir patį Darwiną, o jei sudėti visų kunigų pasakas apie tą mokslininką, tai gausis didžiulis kalnas atgaleiviškų pasakų.

Jėzuitas J. Venckus paduoda keletą pavyzdžių darwinizmo mokslui paremti. Jis sako:

"Paimkim šių dienų arklį. Ar Dievas sutvėrė pradžioje tokį, kokį jį mes šiandieną žinome? Visokios iškasenos mums rodo, kad arklys keitėsi. Keitėsi jo kojos. Šiandien jis ant piršto vaikščioja, pirmiau to nedarė. Šiandieną arklys yra didelis, prieš milionus metų buvo ne didesnis kaip šuva ir vaikščiojo ant letenos . . . Darwinas galutinai įsitikino, kad yra evoliucija Galapagos salose . . . Darwinui atrodė keista, kad Dievas nuo pat sutvėrimo pradžios būtų kiekvienai salai atskirą (želvių-čerepokų) rūšį sutvėręs. Daug naturaliau atrodė manyti, kad tos želvės, atskiroos vienos nuo kitų, savaip vystėsi ir tuo nutolo vienos nuo kitų savo dydžiu ir kitokiomis savo kūno ypatybėmis, tokiu būdu sudarydamos zoologų akyse skirtingas rūšis".

Viską tą Darwinas pasakė prieš 100 metų, bet kunigų tas neįtikino tol, kol kitaip nebegalima buvo verstis ir reikėjo Darwino idėjas bandyti pasisavinti. Dabar Darwino idėjos jau "nusavinamos" ir jėzuitai bei marijonai gali girtis, kad jie "eina kartu su mokslu", o ko gera dar gali atsirasti ir iš jėzuitų tarpo mokslininkų, kurie evoliucijos mokslą pavarys toliau . . . Ir kodėl ne?

Prieš kelis metus popiežius Pijus XII pasakė prakalbą apie pasaulio atsiradimą ir įrodinėjo, kad pasaulis ar tik nebus daug milionų metų senumo. Apie tą popiežiaus prakalbą lietuviški vienuolių laikraščiai nieko nerašė, visai ją nutylėjo. Matyt, jie manė, kad lietuviška kuniginius sekanti visuomenė dar nėra pribrendusi tokioms idėjoms, ypač jei atsiminti, kad marijonų "Laivas" dar ir dabar tą visuomenę maitina pasakomis apie "velnių apsėstas" moteris ir panašiomis blevizgomis. Tų pačių marijonų "Draugas" dabar "pasuko frontą" ir jau kalba apie evoliuciją be šiurpo ir be žmonių gąsdinimo. Pažanga ar tik prisitaikymas?

Beje, keletas žodžių apie tą rašantį jėzuitą J. Venckų. Jis kadaise gyveno Ispanijoj, matė gen. Franco terorą ir, atvykęs iš Ispanijos į Ameriką, viename susirinkime papasakojo savo įspūdžius apie Ispaniją. Tą jo paskaitą teko klausyti Bostone. Jėzuitas J. Venckus nemeluodamas sakė, kad gen. Franco valdžia šaudo žmones, bet tuoj pat pridėjo, kad žmonių šaudymo prie Franco nė iš tolo negalima lyginti su žmonių šaudymu prie republikonų valdžios pilietinio karo metu: esą, gen. Franco, kai šaudo žmones, tai jiems prieš šaudymą leidžia atlikti išpažintį, o republikonai to neleisdavę daryti . . .

Tai visas skirtumas tarp vienų ir kitų teroro. Jei teroristai leidžia šaudomiems prieš mirtį atlikti išpažintį, tai jie visai padorūs žmonės, o jei ne — tai jie pabaisos. Po tokio gen. Franco išgyrimo man jėzuito Venckaus "nešališkumas" pasidarė visai nepriimtinas. Dabar, kai tas pats žmogus žonglioruoja su Darwino idėjomis, nenorom kyla klausimas, kokį šmugelį čia jėzuitas daro?

Bostoniškis

KĄ DARYTI SU KRUPPO KONCERNU

Prieš 5 metus Anglija, Amerika ir Prancūzija buvo nutarusios, kad Kruppas, stambiausias vokiečių plieno, anglių ir kanuolių gamintojas, savo įmones suskaldytų, bet dabar po 5 metų Kruppas ir nemano savo koncerno likviduoti ir net didina jį. Dabar Vakarų valstybės tariasi, ką daryti su tuo pramonininku, kuris tyčiojasi iš jų nutarimo ir įsakymo.

Kas savaitė

Invazija į Panamą

89 vyrų "karo jėga" išsikėlė iš Kubos į Panamą ir ten taikėsi nuversti esamą vyriausybę. Amerikos valstybių organizaciją tokį šposą pasmerkė ir pavedė JAV vyriausybei prižiūrėti tvarkos Panamos pakraščiuose.

To įspėjimo užteko. Įsiveržėlių vadas Panamoje jau sutinka pasiduoti be sąlygų ir visą tą avantiūrą baigti. Vienas JAV karo laivas plaukioja Panamos pakraščiuose ir stebi, kad daugiau tokių "įsiveržėlių" nepasirodytų Panamos vandenyse.

Kubos laimėjimas kai kuriems avantiūristams apsuko galvas. Jei laimėjo Fidel Castro, tai kodėl "aš", ar "mes" negalime laimėti? Bet kai du daro tą patį, tai nevisada išeina tas pats.

Panamos avantiūra pasibaigė pasidavimu, O Kubos vyriausybė sakosi sulaikiusi visą laivą su 100 panašių savanorių norėjusių vykti į Panamą valdžią versti . . .

Amerikai Panamos operetinė "revoliucija" priminė gana svarbų Panamos kanalo reikalą. Žmonės, kurie buvo pasiryžę nuversti Panamos respublikos vyriausybę, kalbėjo, kad jie padarys su Panamos kanalu tą patį, ką Nasseris padarė su Sueco kanalu. Nerimta revoliucija neišdegė ir Panamos kanalas šiuo tarpu saugus, bet kas žino kaip gali būti ateityje, jei Panamoje įsigalėtų Nasserio mokiniai? Jie, aišku, bandytų kanalo klausimą savaip spręsti ir gal pridarytų nesmagumų.

Plieno pramonėj

Plieno darbininkų unija patiekė viešai savo reikalavimus plieno pramonės vadams ir reikalauja esminių uždarbių pagerinimo, pensijų pakėlimo, ilgesnių atostogų, trumpesnio darbo laiko, pagerinto draudimo ligoje ir t. t. Darbininkų unija sako, kad visi darbininkų reikalavimai gali būti patenkinti nekeliant plieno kainų, nes esą pramonės pelnai šiais metais yra labai riebūs ir iš jų galima patenkinti visus darbininkų reikalavimus.

Plieno pramonės kapitonai į darbininkų reikalavimą taip pat viešai atsiliepė, kad padidinimas darbo išlaidų neišvengiamai turės atsiliepti į plieno kainas.

Kol kas tiek ir girdėjome iš plieno pramonės darbininkų derybų su darbdaviais dėl uždarbių kėlimo. Kai unijos ir darbdavių atstovai susės prie derybų stalo, tada unijistai savo reikalavimus pareikš skaičiais..

Visam kraštui svarbu būtų, kad plieno kainos nebūtų keliamos, nes bet koks plieno pabrangimas tuoj atsiliepia visuose išdirbiniuose, kurių gamybai plienas naudojamas. Plieno kainų kilimas paprastai yra pradžia visų kainų kilimo.

Diplomatija . . .

Senatas patvirtino prezidento paskirtą ambasadorę į Braziliją Mrs. Clare Luce. Bet 11 senatorių pasisakė prieš jos skyrimą. Jų tarpe buvo ir senatorius Morse iš Oregono.

Ponia Luce, kai sužinojo, jog Oregono senatorius ne tik prieš ją balsavo, bet ir kitus senatorius įtikinėjo jos nepatvirtinti, pasakė, kad jos nesusipratimai su senatoriu W. Morse prasidėjo prieš kelius metus, "nuo to laiko, kai arklys įspyrė jam į galvą".

Tuoj po tos "arklio spyrimo" istorijos keletas senatorių pasisakė, kad jie, jei būtų žinoję ponios Luce liežuvėlio aštrumą, būtų balsavę prieš ją. Vėliau prezidentas sakė, kad jis visvien ją skirs ambasadore, bet senatorių tarpe "arklio spyrimo" istorija ne iš karto buvo užmiršta. Vienas senatorius net paskaitė senate eiles apie "leidę su žalčio liežuviu . . . "

Kandus liežuvis yra didelė dovana. Bet kandus liežuvis, nevietoje panaudotas, pagal kai kurių išmintingų galvų sakymą, yra bloga diplomatija.

Šita "diplomatinė" istorija jau ir baigėsi. Ponia Luce nutarė atsisakyti iš ambasadorės vietos ir taip padarė.

Paryžiaus paketas

Naujasis valstybės sekretorius Ch. Herter pereitą savaitę grįžo iš Paryžiaus, kur per porą dienų su Anglijos ir Prancūzijos užsienių reikalų ministeriais sutarė bendrą laikyseną derybose su rusais. Derybos su rusais prasidės Ženevoje gegužės 11 dieną.

Nuo to laiko, kai Chruščiovas pagimdė Berlyno krizę, Vakarų valstybių vadai tarėsi daug kartų ir kiekvieną kartą po derybų skelbė priėję vieningą nusistatymą, bet taip pat kiekvieną kartą tas "vieningas nusistatymas" pasirodydavo tik žodžiai, už kurių slėpėsi visai nevieningos pažiūros. Ar šį kartą yra kitaip?

Sakoma, kad Vakarai sutarę daryti rusams eilę pasiūlymų dėl Vokietijos suvienijimo, dėl Berlyno tvarkymo ir dėl Europos saugumo. Visi pasiūlymai sudarys "vieną paketą", arba visi pasiūlymai bus vienas su kitu surišti ir rusai negalėsią po tą paketą knaisiotis, negalės pasirinkti svarstyti tuos klausimus, kurie jiems rūpi ir apeiti jiems nepatinkamus klausimus.

Taip ar ne, parodys pačios derybos, o šiuo tarpu protingiausia yra nieko gero iš tų derybų nelaukti. Ne pirmas juk kartas ir ne paskutinis.

"Vyriausias priešas"

R. Mizara kadaise gyrėsi "Laisvėje," kad jis visą naktį prarymojęs be miego, pasiskaitęs Chruščiovo pranešimą XX-ame Sovietų kompartijos suvažiavime. Jis rymojo ir dūmojo apie Stalino kiaulystę ir savo kvailystę.

Jei Rojus tikrai net visą naktį nemiegojo dėl Stalino kiaulysčių, tai ką jis tą naktį darė? Nagi, darė reviziją savo pažiūrose, kokios skystos jos bebūtų. Tą naktį R. Mizara, jeigu jis nemelavo apie nemiegotą naktį, buvo **revizionistas.**

Vienos nakties Mizarai užteko pasirgti revizionizmu ir jis vėl grįžo į "liniją", o dabar "Laisvėje" skelbia, kad "vyriausias partijos priešas—**revizionizmas.**"

J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RAŠO TAS DUONOS NEPRAŠO

Baisusis Birželis

1941 metais Sovietams pradėjus masines deportacijas, jos kartojosi dar 1946, 1947 ir vėlesniais metais. Lietuviai buvo tremiami į Sibirą prievartos darbams ir brukami į kalėjimus. Tokių nelaimingų mūsų brolių ir sesių yra šimtai tūkstančių.

Centro Valdybos vardu nuoširdžiai kreipiuosi į visus Balfo skyrius bei apskričius, į visas patriotines organizacijas bei draugijas susijungti šiam minėjimui, ruošti bendrus parengimus su prakalbomis ir rinkliavomis. Ypatingai prašome Gerbiamus Dvasiškius ateiti į pagalbą Baisiojo Birželio įvykių minėjimuose — atlaikant pamaldas už mūsų tautos žuvusius kankinius, organizuojant parapijos salėse prakalbas ar kitokius atitinkamus minėjimus.

ALTas pirmas pradėjo ruošti Baisiojo Birželio parengimus; jų skyriai ir šiemet juos darys. Amerikos Lietuvių Taryba nieko neturi prieš, kad ir Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas jungtųsi šiam bendram darbui. Čia įdedu Dr. P. Grigaičio, ALTo Sekretoriaus, laiško ištrauką:

"Jaučiame, kad ir šiemet ALT skyriai tos tradicijos laikysis. Bet, jeigu tose vietovėse, kur ALT skyriai minėjimų neruošia, juos rengs BALF skyriai, vieni ar susidėję su ALT skyriais bei kitomis organizacijomis ir, jeigu tokių minėjimų rengėjai sutiks surinktas aukas paskirti BALF reikalams, tai ALT Centras tam nesipriešins. Toks yra ALT Vykdomojo Komiteto šiuo reikalu nusistatymas".

Mes, gyvenantieji laisvame pasaulyje, visomis jėgomis gelbėkime kankinamą lietuvių tautą.

Kan. Dr. J. Končius,
Balfo Pirmininkas

SIUNTINIŲ REIKALU

Balfo Centro Valdybai nutarus, nuo š. m. balandžio 20 d. Balfas nebetarpininkaus maisto ir rūbų siuntinių siuntime į Sibirą ar Lietuvą. Tokius siuntinius Balfas užsakydavo Šveicarijoje (tekstilės siuntiniai nr. 237 ir "X") už individualiai tam tikslui atsiųstas Balfui aukas.

Taip pat Balfas toliau nebesiųs iš JAV individualinių siuntinių su Amerikoje gaunamais vaistais.

Vaistų siuntimas iš Vokietijos (vokiški ir amerikoniški vaistai) bus vykdomas ir toliau ta pat tvarka, kokia buvo ligi šiol.

Balfo Centras

BALFO PAJAMOS-IŠLAIDOS

Per šių metų pirmąjį ketvirtį Balfo centras turėjo piniginių pajamų $22,560.99 ir išlaidų $14,719.13, iš tos sumos administracijai $2,728.23.

Per tą patį laiką gauta drabužių ir avalynės iš geros širdies lietuvių, NCWC įstaigos ir maisto dalykų iš valdžios $163,898.50 vertės. Per tą laiką iš centro sandėlio pasiųstų Vokietijos lietuviams vertybių suma yra $68,387.75 ir Lenkijon $47,740.50. Be to, iš Miuncheno sandėlio pasiųsta į Lietuvą, Sibirą, Lenkiją ir kt. vaistų, drabužių, avalynės, knygų viso labo $36,545.12 vertės.

WASHINGTON, D. C.

Pabaltijo diplomatų pasitarimas

Balandžio mėn. 9 d. Lietuvos Pasiuntinybėje buvo Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovų pasitarimas tas įstaigas liečiantiems bendro pobūdžio klausimams aptarti.

Balandžio 8-10 d. Lietuvos Pasiuntinybėje įvyko taip pat Lietuvos pareigūnų pasitarimas, kuriame dalyvavo J. Kajeckas — Lietuvos atstovas, J. Budrys — Lietuvos Generalinis Konsulas New Yorke, ir P. Daužvardis — Lietuvos Konsulas Chicagoje.

Lietuvos pareigūnai turėjo ir bendrą posėdį su Latvijos ir Estijos pareigūnais, kuriame aptarta konsulariniai reikalai.

Balandžio mėn. 23 d. Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovai lankėsi Valstybės Departamente ir įteikė notas ryšium su įvykstančia Užsienių Reikalų Ministerių konferencija Ženevoje.

WORCESTER, MASS.

Bendruomenininkų suvažiavimas

JAV Lietuvių Bendruomenės Bostono Apygardos Apylinkių atstovų suvažiavimas buvo balandžio mėn. 25 d. Maironio Parko patalpose, Worcesteryje. Suvažiavimo prez. sudarė: pirm. J. Vaičaitis, sekr. J. Rauktys ir J. Valaitis. Rezoliucijų k-ją: S. Vaitkevičius, J. Vasys ir V. Mačys.

Suvažiavimas, išklausęs Apygardos ir Apylinkių atstovų pranešimus ir apsvarstęs Bendruomenės ir apskritai lietuviškos veiklos finansavimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės v a idmenį laisvinimo veikloje bei JAV rytinės dalies LB Apygardų, Apylnkių ir švietimo darbuotojų suvažiavimo New York'e š. m. gegužės mėn. 9-10 d. d., priėmė atatinkamas rezoliucijas.

Reikia pažymėti, kad V. Mačys tikrai gerai buvo paruošęs savo pranešimą apie įvairių tautybių Worcesteryje ekonominį ir kultūrinį susiorganizavimą bei veiklą. Suvažiavimas buvo sklandus ir darbingas. Suvažiavimui pasibaigus buvo vakarienė, kalbėjo: P. Pauliukonis, J. Kapočius ir V. Izbickas.

Dalyvis

AMERIKOS ĮDOMYBĖS

Parašyta S. MICHELSONO važiuojant pažiūrėti Amerikos. Joje aprašoma:

Apie kelionę Aliaskon; Vaizdai nuo Atlanto iki Pacifiko;
Darbininkų fabrikai Vakaruose; "Proletariato diktatūra";
Įspūdžiai iš Kalifornijos; Raudonmedžių imperija;
Apie Hollywoodo žvaigždes; Kaip lietuvis vyną daro;
Amerikos dykumos; Mirtics klonis; Suakmenėjęs miškas;
Yellowstone Parkas su verdančiais šaltiniais, meškomis ir tt.;
Grand Canyon tarpeklis; Įspūdžiai iš Meksikos; Eulių kova;
Pas mormonus: jų tikyba, praeitis ir dabartis;
Ežeras, kuriame žmogus neskęsta;
Neišmatuoti Texas valstijos turtai;
Floridos vaizdai; Jaunystės šaltinis;
Kaip gyvena rezervatų indėnai; Nuostabūs požemių urvai;
Upė po žeme; Žuvys be akių. . .
Ir daug, daug kitų įdomybių! Su gražiais paveikslais.

Knyga jau išėjo. Užsisakiusiems knygą tuoj pat siunčiame. Kaina 75 centai.

"KELEIVIS"
636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

BITĖS APNIKO BOMBONEŠĮ

Jau antrą kartą bitės užpuolė bombonešį McCoy karo aerodrome netoli Orlando, Fla. Aiškinama, kas bites vilioja prie to bombonešio.

LIETUVIŲ DARBININKŲ DRAUGIJOS SUVAŽIAVIMAS

Šiame laikraštyje jau buvo paskelbta, kad Lietuvių Darbininkų D r a u g i j o s (LDD) šiemetinis suvažiavimas bus Bostone pradedant gegužės 30 d.

Dabar jau galima duoti papildomų žinių.

Suvažiavimas bus Strand svetainėje, 376 West Broadway, arti "E" St., South Boston. Prasidės šeštadienį, gegužės 30 d., 1:30 val. po pietų ir tęsis, kol visi darbotvarkėje pažymėti klausimai bus apsvarstyti ir išspręsti.

Be kitų reikalų, suvažiavimo proga yra numatomi trys referatai: (1) LDD uždaviniai dabartiniu momentu (referuos J. V. Stilsonas), (2) Mūsų kultūrinės problemos (referuos J. Petrėnas) ir (3) Lietuvos laisvinimo darbas šių dienų aplinkybėse (referuos prof. J. Kaminskas).

Technikinį suvažiavimo paruošimą bostoniškė LDD 21 kuopa pavedė savo valdybai, kurioj yra W. V. Anesta, N. Jonuška, M. Strazdienė, J. Taurinskas, M. Yalmokienė ir P. Žirolis. Valdybos sekretorium yra N. Jonuška, 15 Cotton St., Roslindale, Mass.

Šeimininkių ir delegatams priimti komisijoj yra: Marijona Žirolienė, Lidija Aidukienė, Kazėnė Valantiejienė, Ona Stankienė, E. Milvidienė ir Z. Petkauskienė.

Techniškais suvažiavimo reikalais patartina kreiptis į suvažiavimo rengimo komisijos sekretorių N. Jonušką. Sveikinimus, aukas LDD veiklai paremti ir organizaciją liečiamus klausimus reikia siųsti Centro Komiteto sekretoriui J. V. Stilsonui, 5410 Sixth Ave., Brooklyn 20, N. Y., arba įteikti prezidiumui suvažiavimo metu.

LDD Centro Komitetas

URUGVAJUS

Baisus potvynis užliejo didžiulius plotus

Po gana gražios karštos vasaros, balandžio pradžioj prasidėjo lietūs. Iš pradžių lijo su pertraukomis, o jau nuo balandžio 9 iki 16 dienos smarkiai lijo be jokios pertraukos dieną naktį. Dėl to upės patvino, išeidamos iš savo krantų ir užliedamos milžiniškus kelių dešimčių mylių žemės plotus.

Tokia "Dievo koronė" palietė ne tik Urugvajų, bet ir Argentiną, dalį Brazilijos. Padaryta milžiniškų nuostolių, nes sunaikinta didžiuliai ryžių, bulvių ir kitų pasėlių plotai, nunešta ir sugriauta daugybė namų, žuvo galybė gyvulių, paukščių, buvo ir žmonių aukų. Net seni urugvajiečiai neatmena tokių potvynių.

Daugiausia bus nukentėjęs Urugvajus su savo lygumomis, kurios pavirto didžiuliais ežerais. Provincijos miestai ir miesteliai buvo atskirti nuo sostinės Montevideo ir viso pasaulio, vienintelis susisiekimo būdas buvo palikęs radijas. Iš miestų daugiausia nukentėjo tie, kurie buvo prie didesnių upių — Artigas, Salto, Paysandu ir kiti.

Pirmomis potvynio dienomis Argentina buvo pasiūliusi Urugvajui pagalbą, bet kai ir jos upės Parana, Uruguay, La Plata ir kitos išsiliejo, teko pačiai savo gyventojus gelbėti.

Argentinoje daugiausia nukentėjo jos sostinė Buenos Aires ir priemiesčiai, o Brazilijoj — Rio Grande do Sul valstija su sostine Porto Alegre ir jos lygumos prie Urugvajaus rubežių.

M. Krasinskas

AUSTRALIJA

Savų išradingumas

Australija neturi su sovietine Rusija diplomatinių ryšių. Jie nutraukti Australijos vyriausybei priglaudus pas save atsisakiusius Sov. Rusijos pasiuntinybės tarnautojus, kuriems buvo įsakyta išvykti.

Sovietų Rusijos okupuotos Lietuvos gyventojai nors ir gali susirašinėti su Australijos lietuviais ateiviais, bet paštas atsisako priimti ten siunčiamas dovanas, o taip pat iš Australijos ir sunku kas nors ten pasiųsti.

Bet kas sumanus, tokie suranda visokeriopus būdus aplinkiniais keliais su savais susisiekti, dovanomis pasikeisti. Štai Vaclovas Karpius, Melbourne gyvenąs, pereitais metais iš pavergtoj Lietuvoje gyvenančių savų gavo aplinkiniais keliais grybų, o šiais metais įvairių iš gintaro išdirbinių ir tyčia gražiai gėlėmis išsiuvinėtas dvi linines skareles ar staltiesėles. Tai nagingos mergužėlės rankų darbas vertas pasigrožėjimo.

Kad ta dovanėlė galėtų pasiekti Australijos žemę, ji pirma turėjo atsirasti čia, JAV, o paskui iš čia pasiųsta ten. Ilga ir spaudoje verta atžymėti kelionė.

Kas savų nepamiršta, tokie tiek erdvės tiek laiko nuotolius įveikia.

Šiame atsitikime tokiu tarpininku-ryšininku buvo Antanas iš Agurkiškės.

—v.

Geriausias mano draugas yra žmogus, kuris man duoda knygą, kurios aš dar nesu skaitęs.
A. Lincoln

Laimingiausieji mano gyvenimo laikotarpiai buvo tos negausios valandėlės, kurias aš praleidau namuose su savo šeima.
Th. Jefferson

Jei tavo draugas ar kaimynas neskaito "Keleivio", paragink išsirašyti. Kaina metams tik $4.

KAS NAUJO BROOKLYNE

Stasys Misunas baro biznį paveda sūnums

Stasys Misiūnas, ilgus metus turėjęs barą (Grant St. ir Union Ave.), sulaukęs pensionieriaus amžiaus, savo biznį pavedė savo dviem sūnums Stasiui ir Edvardui. Jiedu yra jauni vyrai, praeito karo veteranai.

Linkime jauniesiems biznieriams geriausios sėkmės.

Lietuvių vedybos

Balandžio 25 d. Edvardas Ambrose susituokė su Alice Narbutaite. Vestuvinė puota buvo Apreiškimo parapijos salėje.

Jaunavedžio tėvas Walter Ambrose plačiai žinomas biznierius, o jaunosios tėvas Jonas Narbutas yra žinomas Lietuvių Atletų Klubo veikėjas. Linkiu jaunavedžiams geriausios sėkmės vedybiniame gyvenime.

Lietuvių skautų vakaras

Šeštadienį, gegužės 16 d., 6 val. vak. Apreiškimo parapijos salėje, 259 N. 5th St., Brooklyne, bus lietuvių skautų vakaras. Programoje dalyvaus Lietuvos Operos solistas Vladas Baltrušaitis, solistė Daiva Mongirdaitė, pianistas Aleksas Mrozinskas ir aktorius Vitalis Žukauskas. Šokius gros Romo Butrimo orkestras. Bus gausus bufetas ir loterija. Brooklyno lietuviai kviečiami savo atsilankymu paremti lietuvius skautus.

SLA 5-to apskrities suvažiavimas

Gegužės 17 d. SLA Centro patalpose, 37 W. 30th St. bus SLA 5-tos apskrities kuopų atstovų metinis suvažiavimas. Apskritį sudaro New Yorko ir New Jersey esančios SLA kuopos. Apskrities pirmininkas adv. S. Briedis kviečia dalyvauti visų kuopų delegatus ir pavienius veikėjus.

Bus maloni išvyka

Birželio 13 ir 14 dienomis, SLA 5-ji apskritis kartu su Lietuvių Spaudos Klubu ruošia išvyką į SLA vasarnamį, Atlantic City, N. J. Išvykos dalyviams būna proga linksmai laiką praleisti ir maudytis palei vasarnamį esamose Atlanto maudynėse..

Brooklyniečiai rengiasi važiuoti į Bostoną

Tenka girdėti, kad į Lietuvių Darbininkų Dr-jos suvažiavimą, kuris bus So. Bostone gegužės 30 d., rengiasi važiuoti gausi brooklyniečių delegacija, o gal ir didelis būrys svečių. Tad bostoniečiai esate prašomi mūsų delegatus, o ypatingai "slauną" dzūką J. V. Stilsoną tinkamai priimti ir tuo parodyti bostonišką vaišingumą.

Kazys Žemaitis

HUDSON, MASS.

Nykstame

Nedidelis mūsų miestas, tik virš 9,000 gyventojų. Lietuvių jame seniau buvo apie 500. Jie turėjo 2 pašalpines draugijas, kurios ilgus metus gerai veikė, bet jau abi uždarytos. Lietuvių gal apie 150 beliko — išmirė. Šiemet mirė Jonas Greška, Tamošiūnas ir Šatas, visi dar neturėdami 65 metų.

Seniau čia buvo 4 mažos batų dirbtuvės ir didelė audykla, kurioje dirbo apie 7,000 darbininkų. Bet jau daugiau kaip prieš metus audyklą uždarė, mašinas išpardavė.

Keleivio skaitytojas

WORCESTER, MASS.

Paleido nepagrįstus šmeižtus

Senų žmonių Pagalbos Dr-ja Auburne turi nuosavą gražų Vytauto parką, kuriame įvairios draugijos rengia gegužines. Draugija mėgino gauti leidimą svaigiesiems gėrimams pardavinėti, bet jos pastangoms buvo pastotas kelias.

Auburne buvęs "selektmonas" Noack suorganizavo apylinkės gyventojus, kurie padavė griežtą protestą. O vietos Telegram korespondentas Harvey Rayner balandžio 21 d. prirašė visokių nebūtų dalykų apie lietuvius. Jie esą labai nešvarūs žmonės, gegužininkai vaikščioją po aplinkinius privatinius kiemus ir tt.

Mano nuomone, mūsų organizacijos, kurios Vytauto parke ruošdavo gegužines, turėtų užprotestuoti prieš tokius nepagrįstus lietuvių šmeižimus. Aš pats nesu nieko panašaus matęs, apie ką tas korespondentas rašo.

Lietuvis atsakingose pareigose

Worcesteryje gimęs ir augęs lietuvių tėvų sūnus Edvardas J. Struckus paskirtas Oswego, N. Y. Plant of International Business Machines Co. inžinierių viršininku. Edvardas toj firmoj dirba nuo 1951 m.

J. Krasinskas

NANTASKET BEACH, MASS.

Grįžo iš Floridos

"Keleivio" skaitytojas K. Zynskis su žmona šią savaitę grįžo iš Floridos į Nantasket Beach, Mass. Floridoj Zynskiai praleido "medaus mėnesį" nuo rugsėjo mėn. praeitų metų iki šių metų gegužės mėn. Su jais kartu grįžo ir Sally Mikėnienė.

NEW YORK, N. Y.

Jarošeko koncertas pasisekė

Akademinių Skautų Sąjūdis balandžio 18 d. surengė L. Jarošeko kvarteto koncertą. Publikos buvo pilna salė. Koncertas paliko gerą įspūdį.

Dabar kvartetą sudaro A. Paškys, V. Dargis, J. Avelis ir pats L. Jarošekas. Šie asmenys daugeliui buvo žinomi dar Lietuvoje.

Akademinis Skautų Sąjūdis gražiai reiškiasi lietuviškoje veikloje. Jis daug padeda jaunimui lietuvybę išlaikyti ir jį pratina prie visuomeninio darbo. Todėl jis randa paramos ir vyresniųjų tarpe. Linkėtina Sąjūdžiui ir toliau dar stipriau reikštis.

J. A.

Iš Pavergtos Lietuvos

"Ponams" gerai, darbininkams blogai

Vienas Keleivio skaitytojas atsiuntė įdomų laišką, kurį jam iš Lietuvos parašė giminaitė aplenkdama cenzūrą. Štai to laiško ištraukos:

"Jūs gal daug girdėjote apie mūsų gyvenimą, bet visko, ką mes patyrėme, jūs nežinote ir negalėtumėte suprasti.

"Kai atgavome Vilnių, tai humoristas Pupų Dėdė dainavo: "Vilnius mūsų, o mes rusų". Tada ir prasidėjo mūsų kančios. Gavome "liaudies valdžią". Pradėjo mažinti žemes, kas jos daug turėjo, ir ją dalinti jos neturintiems. Kai kurie tuo džiaugėsi, bet tai buvo tik žaidimas. Laukėme, kad kas nors išgelbės.

"Prasidėjo karas, atėjo vokiečiai, sunku buvo, bet vis dėlto kitoks buvo gyvenimas.

"Po kelerių metų vėl sugrįžo senieji globėjai ir vėl gavome "geros pirties". Daug jaunimo lindo į miškus, tikėdami, kad ten galės išsigelbėti, bet mažai beliko gyvų, daug per juos pateko į Sibirą.

"Pradėjo gaudyti žmones kaip kiškius. Nežinau, ar jūs galite įsivaizduoti kaip buvo baisu. Žmones miegojo miškuose, nes niekas nežinojo kada kieno eilė ateis. Visi būdavom pasiruošę, šiek tiek maisto, tankias šukas nuo utėlių apsiginti, adatų ir kitų būtiniausių dalykų pasidėję, nes žinojome, kad kai su šautuvais apstos, tai ir pačius reikalingiausius daiktus pamirši pasiimti.

"Išvežamieji savo gimtinę aplaistė ašaromis ir atsisveikindami bučiavo žemę. Tai buvo "tėveliu" vadinamo Stalino planų vykdymas. Kai jis mirė, šiek tiek pasikeitė gyvenimas ir pas mus, geriau buvo ir išvežtiesiems. Dabar daug jų grįžta ir pasakoja savo kryžiaus kelių kančias.

"Tada ir mūsų padėtis buvo sunki. Tėvas sirgo, brolis pateko į kariuomenę, nes kurie nenorėjo eiti, tuos sugavę šaudė ir namus degino. Namuose nebuvo kam dirbti.

"Mano vyras patarė mamai atsisakyti savo ūkio — žemę atiduoti Žemės Fondui, bet mama manė laikytis. Tačiau tas buvo neįmanoma net ir broliui grįžus, brolis nepajėgė uždėtų prievolių atlikti ir todėl buvo nusodintas į kalėjimą. Norėdamas išeiti į laisvę jis turėjo pasižadėti atsisakyti ūkio.

"Mes su seserimi buvome laimingesnės, nes mūsų vyrai buvo neturtingi, gyvenome iš rankų darbo. Mama su broliu turėjo slapstytis pas gimines, namai liko tušti, juose prašėme apsigyventi žmogų, bet nesutiko — bijojo. Mama kurį laiką gyveno pas mus ir niekas jai nekliudė, galėjo ir naktį ramiai miegoti, bet mes gyvenam mieste, turim vaikų, sunku su maistu. Sesuo kaip apsigyveno X, taip ten ir tebegyvena. Ji vaikų neturi, todėl jiems lengviau. Mama pamėgindavo ten nuvažiuoti, bet tekdavo vėl grįžti pas mus, nes bijojo patekti į Sibirą.

"Dabar jau kiek kitaip, žmonės ramiau gyvena, nors nuosavybės nėra grąžinamos, bet grįžę iš Sibiro kai kurie apsigyvena savo buvusiose pastogėse.

"Liūdna, kad reikia taip vargti. Mes labai dėkingi už dovanas. Jos mums labai pagelbėjo. Sunkiausia mums buvo maitinti ir aprengti vaikus. Trejus metus neturėjome karvės. Šiais metais tikimės iš savo karvės gauti pieno. Jau bus lengviau. Vyro uždarbio nė tinkamui maistui nepakanka. Karvė bus didelė paspirtis.

"Pas mus yra ir tokių tarnautojų, kurie ima geras algas ir gali gerai gyventi. Tai valdžios patikimi žmonės. Mes nesame jų tarpe. Gerai gyvena ir visoki kombinatoriai, spekuliantai. Jie gali visko nusipirkti, o mums, darbininkams, ir maistas ir drabužiai ir avalynė labai brangi. Jei mes norėtume nusipirkti tokį paltą, kokį mums atsiuntei, tai vyras turėtų dirbti 3 mėnesius.

"Buvom kaltinami, kad turime giminių Amerikoje, todėl bijodami ilgai kentėjome nerašę. Bet pradėjo rašyti žydai, kurie dar užsiliko, nebeiškentėme ir mes. Ir dabar dar nekaip žiūri į tuos, kurie rašo, bet daugybė rašo, gauna siuntinius, net partiniai pasirėdo Amerikos drabužiais".

60,000 agitatorių

Komunistų partijos centro komiteto sekretoriaus Niunkos žodžiais, rinkimų metu dirbo 60,000 agitatorių, bet tai buvusi tik "darbo pradžia". Partijos siekimų" aiškinimas" neturįs būti trumpalaikė kampanija, o nuolatinis uždavinys. Jis peikė ir "Politinių ir mokslinių žinių skleidimo draugiją" ir spaudą, ir partines organizacijas dėl nepakankamo propagandos skleidimo.

"Ponai" nesikalba su žmonėmis

Ne kas kitas, bet Vilniaus miesto komiteto partijos sekretorius P. Griškevičius skundžiasi, kad "daugelis partinių ir ūkinių darbuotojų nedalyvauja sistemingai propagandiniame ir agitaciniame darbe, retai nuoširdžiai pasikalba su darbo žmonėmis, neįsigilina į jų poveikius".

V. Niunka — A. Tarybos pirmininkas

Balandžio 21-23 dienomis buvo susirinkusi Aukščiausioji Taryba — tariamasis parlamentas. Pirmininku vienu balsu išrinktas V. Niunka, jo pavaduotojais K. Macevičius, K. Korsakas, A. Milkevičienė ir L. Diržinskaitė.

LIETUVOS RŪMAI BRAZILIJOS SOSTINĖJ

Brazilijos sostinė keliama iš Rio de Janeiro miesto į kitą miestą, kuris vadinsis Brasilia. Ten turės keltis ir kitų valstybių atstovybės. Joms yra skirta žemės savo rūmams pastatyti. Tokį žemės sklypą gavo ir Lietuvos pasiuntinybė.

Pasaulinė Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjunga paskelbė šitų rūmų projekto konkursą. Informacijų tuo reikalu duoda Centro valdybos pirmininkas prof. J. Šimoliūnas (1561 Holmes Ave., Racine, Wisc., USA.

Gamtos ir žmonių laboratorijos

K. VALONIS

Naujų išradimų srityje žmogus yra padaręs didelės pažangos. Mes jau turime tokių dalykų, apie kuriuos prieš 50-60 metų galėta tik pasvajoti. Gal reikia pavyzdžių?

Milionai žmonių šiandien naudojasi greito susisiekimo priemone — sprausminiais lėktuvais, ko pirmiau neturėjome. Sakysime, amerikietis nori pasiekti Europą. Rytmetį jis sėda į lėktuvą ir nė vakaro nelaukęs atsiduria Paryžiuje, Londone ar Berlyne. O aš 1906 metų pavasarį vokiečių laivu Batavia net 14 dienų rėpliojau iš Hamburgo į New Yorką! Toliau, kas pirmiau galėjo manyti, kad be linų pluošto, vilnos ir vatos bus galima ir plastikos gaminiais pasipuošti? Kam atėjo į galvą mintis, kad be šiltųjų kraštų gumos turėsim sintetiniu būdu padirbtą gumą? Kas manė, kad nematomas" atomas bus suskaldytas ir pasėkoje to mes turėsime baisios galybės atominę jėgą?

Tokių pavyzdžių būtų galima duoti ištisą virtinę, bet ne tame reikalas. Noriu kalbėti apie chemikų suvažiavimą, neseniai buvusį Bostone. Suvažiavo šimtai mokslo vyrų ir moterų. Vienas jų, Hopkins universiteto profesorius Alsoph Corwin kalbėjo apie augmeniją, apie gamtos laboratorijas. Corwin sakė:

Pavasarį saulės spindulių įtakojamas kiekvienas pumpuras, iš kurio sprogsta lapas, kiekvienas želmuo ir daržovė virsta savo rūšies laboratorijomis, kuriose vyksta dar neišaiškinta medžiagų kaita. Kada pavyks šią kaitą suprasti ir išaiškinti, žmonija sulauks naujos palaimos. Dirbtinomis priemonėmis mes galėsime pasigaminti maisto produktų kiek jų bus reikalinga.

Šiuo reikalu kai kas jau atlikta, — sako prof. Corwin, — bet toli gražu ne viskas. Jis ir jo padėjėjai per 10 metų stebėjo šitą gamtos laboratoriją ir nustatė, kad daržovė, saulės spindulių įtakojama, vandenį dalo į deguonį ir vandenilį. Čia tarpininkaujanti klorofilo (chlorophylle) molekulė, o pagelbininko vaidmenį atliekąs magneziumo atomas. Bet ir tai ne viskas. Prof. Corwinui dar nepavyko išaiškinti visą elementų kaitos eigą ir, aišku, erzacinių daržovių dar neturėsime.

Medžiagų kaita negalima be energijos. Ši tiesa mokslininkams seniai žinoma. Augalams tą energiją teikia saulė. Bet lieka išaiškinti visas saulės spindulių vaidmuo ir kitos "smulkmenos". Mat, olandų mokslininkai yra suradę, kad saulės spindulių energija nesibaigia pasiekusi daržovę. Ji eina iš vienos molekulės į kitą, kol pagaliau suranda tokią, kuri atlieka "reikiamą darbą".

Prof. Corwin sako, kad dar kurį laiką teks stebėti ir aiškinti tas augalų "laboratorijas", kol bus surastos priemonės erzacus gaminti.

◄

Keli žodžiai apie žmogaus laboratorijas. Chemikų suvažiavime buvo pranešta reta naujiena. Vienos laboratorijos branduoliniam reaktoriuj surasta rūšis bakterijų, kurios yra atsparios tokiai radiacijai, kokios neatlaiko joks kitas organizmas. Pasirodo, kad šiai bakterijai sunaikinti reikia ne dešimties, bet šimto ar daugiau kartų stipresnės radiacijos!

ADOMAS LADUKAS

Įdomios atsiminimų knygos "Dienojant" autoriaus Kipro Bielinio pirmasis mokytojas, garsiosios Garšvių knygnešių organizacijos buhalteris. Kas daugiau norite apie jį ir kitus įdomius caro laikų dalykus sužinoti, skaitykite minėtą knygą "Dienojant". Ją galite gauti ir Keleivyje, kaina $6.00.

Tame pat suvažiavime kalbėjo vienas civilinės gynybos atstovas William J. Lacy. Jis pasakė, kad Oak Ridge laboratorija palieka daug atominio laužo, kuris labai pavojingas tiek gyvūnijai, tiek augalams. Po metų laiko to laužo pasidaro apie trys milionai galionų. Laužas supilamas į gilius šulinius. Mokslininkai yra suradę dvi rūšis molio, kuris nepraleidžia pavojingos radiacijos. Sako, kad toks atominiam laužui sudoroti būdas kol kas esąs "tikrai saugus".

Be to, Amerikos mokslininkai yra daug laiko paštventę suradimui "geriausio kuro" lėktuvams ir raketoms. Mat, dabar vartojamas skystasis kuras ne visuomet reikiamai veikia. Daug geresnis yra kietasis kuras. Taigi, ir šiuo reikalu daug jau atlikta, bet toli gražu ne viskas. Mūsų šalies laboratorijose dieną-naktį eina bandymai, norima daugiau patobulinti skystąjį ir kietąjį kurą.

◄

Mes gyvename naujoj gadynėj, erdvės tyrimų gadynėj. Turim nepaprasto greičio lėktuvus, dar greitesnes raketas. Netrukus gal turėsime tarpplanetinį susisiekimą. Vienas rusų (Sakoma, kad tokio dalyko, kaip rusų Lunikas, kuris bėgąs aplink saulę, visai nėra. Tai esąs Maskvos "didysis melas". Niekas to luniko signalų negirdėjo. Žinoma tiktai tiek, kiek yra pasakiusi Maskva, o ji sakė mažai ir miglotai.), kitas amerikiečių satelitas jau bėga aplink saulę; kiti sukaliojasi aplink mūsų žemę. Tai vis žmogaus išradingumo, jo laboratorijų padariniai.

Tame pat chemikų suvažiavime Monsanto Chemical Co. atstovas, dr. William Hammann davė įdomų pranešimą. Jis pasakė: Ateities lėktuvai ir raketos bus reikalingi ne tik gero kuro, jiems reikės ir gerų lubrikantų — tepalų; tokių, kurie galės atlaikyti ir didelį karštį ir nebus žalojami radiacijos. Jau surasti sintetiniai tepalai, kurie gali atlaikyti net 1,000 laipsnių (F) karštį — 400 laipsnių daugiau, negu gali atlaikyt dabar vartojami tepalai. Be to, naujieji tepalai atlaiko penkis kartus stipresnę radiaciją.

Naujieji tepalai buvo pagaminti karinei aviacijai. Aišku, ir čia ne "paskutinis žodis". Eina tyrimai, bus galima daugiau padaryti. Jei sveiki ir gyvi būsime, turėsime progos būti naujų išradimų liudininkais.

PEKLOJ SUNKU SEKRETORIŲ IŠRINKTI

Sovietijoj plačiai pasakojamas šitoks anekdotas:

Pekloje ar skaistykloje komunistai sumanė įsteigti partinę organizaciją. Bet ką išrinkti sekretoriu? Kiekvienas norėtų juo būti. Visi giriasi, kokias svarbias partines vietas jie turėjo gyvi būdami. Tik vienas barzdočius sėdėjo kampe ir skaitė laikraštį nesikišdamas į kitų ginčus.

Ilgai pasiginčyję ir nesutarę, komunistai pasiryžo kreiptis į senį:

—Jei jau iš mūsų nė vienas negali būti partijos sekretoriu, tai nors tu būk juo.

—Ne, tik jau ne aš.

—Tai kodėl ne tu?

—Man negalima dėl dviejų priežasčių: viena — aš turiu labai daug ryšių su užsieniu, o antra, aš — žydas.

—O kas tas senis? — paprastai klausia pasakotojo ir tas atsako:

—Karolis Marksas.

AR TAS NEĮDOMU?

Ar mums nėra įdomu žinoti, kuo mūsų tautiečiai pavergtoje Lietuvoje ne tik savo kūną, bet ir dvasią maitina? Ar nereikalinga žinoti, koks yra jų teatras, menas, muzika?

O kas neturi susimąstyti sustojęs ties klausimu: "Glaudesnis ryšys tarp šiapus ir anapus — nuodėmė ar prievolė?"

Tie ir daug kitų klausimų keliama Darbo žurnalo paskutiniajame numery. Skaitykite jį. Jo kaina $1. Galite gauti ir Keleivio administracijoje.

Darbo metinė prenumerata $3. Administracijos adresas: Darbas c/o V. Gervickas, 86-03 76 St., Woodhaven 21, N. Y.

JIS NE VIRĖJAS

Tai neseniai nepriklausomybę iškovojusios Guinea (Afrikoj) naujas ambasadorius Diallo Telli vyksta į Baltuosius Rūmus įteikti prezidentui savo skiriamuosius raštus.

TIK IŠ SMALSUMO

Šitas 3 metų berniukas yra **labai smalsus. Jam viskas** įdomu. Bet per savo **smalsumą jis patenka ir bėdon.** Štai jis, **nuėjęs pas kaimyną ir radęs perlų karolius,** juos kažkur **paslėpė, virtuvėje pribarstė cukraus ir miltų ir tt.**

Kieno tie 'Trimitų Aidai'?

POLIKARPAS M. GASPARIŪNAS

Prieš porą savaičių Chicagoje pasirodė naujas 8 puslapių šaulių "periodinis leidinys" — TRIMITŲ AIDAI (Echoes of Trumpets Lithuanian Periodical. Published by Lithuanian National Guardsmen). Leidinio adresas nurodytas — 133 No. 14 St., Melrose Park, Ill. (Chicagos priemiestis). Redaktorių pavardžių nežinoma, pažymėta "Redaktorių Kolegija". Prenumerata metams $2., atskiro Nr. kaina — 25 cnt. ir žadama šiais metais leisti kas 3 mėn., vėliau norima padaryti mėnesiniu. Spausdintas ofsetiniu būdu, nenurodyta kur.

Pirmame puslapyje įdėta šaulių veikėjo V. Putvio fotografija ir jo 30 metų mirties paminėjimas. Ten pat leidėjų žodyje paaiškinta, kad TRIMITŲ AIDAI neina konkuruoti TREMTIES TRIMITUI ar ŠAULEI TREMTYJE, priešingai eina juos papildyti. "TA" dės visas pastangas "Karį" paremti . . .

Leidėjai baigia tais žodžiais: "Iš viso mes stengsimės eiti Vl. Putvio gairių nurodytais keliais ir jei, reikės, nepabijosime tarti ir kietesnį žodį . . ."

Čia pat jau kitame puslapyje skelbia rašinį "Šauliams verta žinoti", kur iškoneveikiamas senas Amerikos lietuvių veikėjas dr. P. Grigaitis, jo redaguojamos "Naujienos", administratorius M. Gudelis ir visą eilę pavardžių, kada nors pasisakiusių bet kuriuo šaulių klausimu.

Kiti straipsniai, daugiausia slapyvardžiais pasirašyti, perdėm tokio pat stiliaus ir turinio, vienokia ar kitokia forma išjuokiantieji, dergiantieji paskirus asmenis. Ypatingai išdergtas jų pačių giminingos organizacijos Chicagos Veteranų Ramovės pirmininkas ir buv. Policijos Tarnautojų Klubo "Krivulė" pirmininkas Pov. Dirkis už tai, kad jis tų valdybų pavedamas pasveikino "Naujienas" 45 metų sukakties proga.

Nežinant vidaus santykių šaulių organizacijos narių tarpe, sunku susivokti kame reikalas? Atrodo, kad organizacijos tarpe būta trynimosi, nuomonių nesutapimų, net keli nariai buvo išmesti ir tuo laikraštpalaikiu norima suvesti asmeniškas sąskaitas su atskira žmonių grupe ir specialiai išdergti Naujienas, dr. P. Grigaitį, bei kt. bendradarbius. Lygiai taip pat puolama Vienybė, lyginama su bolševikų laikraščiu Vilnimi.

Kartoti tų pamišusių anonimių autorių ir leidėjų šmeižtų nėra prasmės, bet būdinga pažymėti, prie ko priėjo šaulių organizacija, kokių griebiasi metodų ir koks elementas joje įsigalėjo? Nejaugi jau nėra rimtesnių asmenų tokiems reiškiniams užkirsti kelią ir iš organizacijos lietuviškojo darbo kenkėjams išmesti? Viskas labai panašu į San Diego leidžiamus "Etinės Draugijos" pamišėlių biuletenius.

Kalbamam šlamštui pasirodžius, spaudoje atsiliepė šaulių kuopos valdybos pirmininkas kun. Šeštokas, pranešdamas visuomenės žiniai, kad kuopos valdyba su kalbamu "leidiniu" nieko bendro neturi.

Tuojau pat spaudoje atsiliepė ir visi to namo gyventojai, kur nurodytas "leidinio" adresas, kad jie nieko apie tai nežino ir su pasipiktinimu pasmerkė visą tą nešvarią akciją.

O gal čia sugalvota bolševikų "michailovininkų" agentų, kad kiršintų lietuvius ir pultų Naujienas, daugiausiai kovojančias su komunistais. Bet, pasirodė, "leidinyje" dalyvauja viešai su savo pavarde vienas Centro Valdybos narys Valatkaitis, kuris iki šiol viešai savo dalyvavimo nepaneigė. Taip pat viešai nenuneigė kiti Centro Valdybos nariai — R. Skipitis, gen. K. Musteikis, M. Mackevičius, A. Mantautas ir kt., nors atviru laišku Naujienose į juos kreipėsi vienas iš apdergtų asmenų. Nejaugi ir jie tą "šedevrą" remia?

"Trimitų Aidai" rašo, kad seks Vl. Putvio gairėmis, bet tai yra tikras vėlionio vardo įžeidimas. Vl. Putvys rusų carų laikais laikė save socialdemokratų judėjimo šalininku, buvo tolerantas, gerbiąs svetimą nuomonę, parašęs žinomą rašinį "Muškim chamą" ir jei jis galėtų iš numirusiųjų atsikelti ir pamatyti, kaip jo vardas suchamintas, tai tikriausiai paėmęs laizdą pirmučiausiai išvanotų kailį visai centro valdybai, ordinų tarybai ir vėl iš gėdos numirtų.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Alou, Maiki!

—Sveikas gyvas, tėve!

—Šiur, aš dar sveikas ir gyvas, tik nelabai linksmas, kad mano imenynos praėjo ir niekas neužfundijo.

—O ką tai reiškia, tėve, tos "imenynos"?

—Imenynos, vaike, reiškia tokią dieną, kada pripuola tavo patrono šventė. Mano imenynos turėjo būti per šventą Jurgį, ba ir aš krikštytas to šventojo vardu.

—Tai reiškia vardines, tėve.

—Plungės parapijoj, vaike, mes tokią šventę imenynom vadindavom. Varlines, turbūt, dipukai išmislino. Kai jų čia privažiavo, tai mudu jau ir susikalbėti nelabai galim. Nepasakei net, kada buvo švento Jurgio diena.

—Man ta diena nieko nereiškia; o jeigu tėvui ji tokia svarbi, tai kodėl pats jos neatsimeni.

—Maiki, Lietuvoj man nereikėdavo galvos apie tai klapatyt; kai tik sodai pražydėdavo, raidavei žmogus žinodavai, kad jau šventas Jurgis atjoja; o čia, Amerikoj, nėra jokio parėtko. Žiūrėk, Pliuridoj medžiai žydi apskritus metus, o Musučiužėj dar mojaus mėnesy viskas juoda. Nu, tai kaip čia žmogus gali viską atsiminti?

—Tėve, Amerikos nepeik. Progresas čia vystosi taip greitai, kad netrukus gal jau ir klimatą galėsime kontroliuoti.

—Kokį klyną?

—Ne "klyną", bet klimatą. Reiškia, oro sąlygas.

—Nu, tai kas bus?

—Galės būti taip, kad sodai žydės, kada žmonės norės.

—Maiki, neprovyk man tokių balabaikų. Jeigu tokių stebuklų niekas negalėjo padaryt Lietuvoj, kur pilna kryžių ir cudaunų šaltinių, tai Amerikoj juo labiau niekas to nepadarys.

—Lietuva, tėve, buvo žemdirbių kraštas. Be to, ją nuolatos slėgė svetima valdžia. Kai tėvas tenai gyvenai, tenai nebuvo nei spaudos, nei mokyklų. Žmonės sunkiai dirbo ir meldėsi, tikėdamiesi laimės dangaus karalystėj. Jie buvo tamsūs ir toliau bažnyčios nieko nematė. Amerikoj kitaip, tėve. Čia žmonės jau ruošiasi erdvės kelionėms. Jau arti šimto užsirašė skristi į kitas planetas. Tai progresas, tėve.

—Na, o ko jie nori tenai skrist? Juk grybai tenai nedygsta.

—Jeigu ir dygtų, tai dėl grybų niekas tokiam žygiui nesiaukotų, tėve. Žmonės aukojasi mokslui, erdvės užkariavimui. Kiti gal nori tik pagarsėti, savo vardą įamžinti.

—Pagarsėti, vaike, ir aš norėčiau. Kaip tu rokuoji, ar mane priimtų?

—Nemanau, tėve, kad priimtų. Kandidatais priimami tik jauni ir gerai prasilavinę žmonės. Ir iš tų ne visi praeis. Dabar juos tik bando.

—O kur tas daroma? Ar galima nueiti pažiūrėt?

—Tas daroma Texas valstijoj, tėve. Pėsčias nenueisi.

—Nu, jeigu tu viską žinai, tai pasakyk, koks bus pažitkas iš tokių kelionių? Juk gyventi ant mėnulio vistiek niekas nevažiuos.

—Žmonės, tėve, nori viską žinoti. Žemės paviršy jau beveik viskas ištirta. Po žeme irgi daug kas žinoma. Surasti dideli anglies klodai, aliejaus šaltiniai ir visokie metalai. Bet erdvė iki šiol tebėra dar uždaryta knyga. Taigi norima ir ją atskleisti.

—O kokį biesą tenai atskleisi? Juk tu pats andai sakei, kad erdvė yra tuščia, kaip mano džiogas.

—Bet mokslas nori žinoti, tėve, kaip toj tuštumoj jaučiasi gyvas žmogus. Yra žinoma, pavyzdžiui, kad tolimoj erdvėj, kur jau nebeveikia žemės trauka, visi daiktai netenka jokio svorio ir žmogus gali kaboti ore visai nežinodamas, kokioj pozicijoj jis randasi: gulsčias ar stačias, aukštyn kojom ar žemyn. Bet niekas nežino, kaip žmogus tokiose sąlygose jaučiasi. Yra ir kitas svarbus klausimas: Einšteinas priėjo išvadą, kad erdvėje nėra laiko; tai yra, nėra nei ryto, nei vakaro, nei dienos, nei nakties; todėl nėra nei savaičių, nei mėnesių, nei metų, tiktai nepabaigtas, begalinis, amžinas vienodumas. Kitaip pasakius, laikas tenai neina; jis stovi vietoj. Mokslas nori ir šitą dalyką aiškiai nustatyti.

—Okei, Maik, dabar aš noriu vienas apie tai pamislyt.

Raidė

(ATSIMINIMŲ PLUOŠTELIS)

J. VLKS

(Tęsinys)

VOKIEČIŲ OKUPACIJOS METU

Raudonosios okupacijos metais Lietuvoje nespėjo susidaryti vieningas veikimo pogrindis. Jei kas veikė, tai veikė savo atsakomybe. Betgi tokiam veikimui buvo visuotinai p r i b r e n dusios nuotaikos. Dar Vokietijai karo žygio nepradėjus per Lietuvą į Rusiją, jau šalyje būta partizaninių nuotaikų, o kaip kur ir pavienių veiksmų. Kauno ir pakaunės vyrai susimetę į partizaninius būrius anksčiau išvaikė raudonuosius okupantus, negu čia spėjo ateiti rudieji okupantai. Buvo sudaryta ir laikinoji Lietuvos vyriausybė, sukėlusi gyventojų tarpe atitinkamas prošvaistes ir lūkesčius. Deja, tie pragiedruliai tuoj buvo sudrumsti. Sudrumsti savų ir parblokšti atėjusių rudųjų okupantų.

Iš pirmųjų savo veikimo dienų, laikinoji vyriausybė, užuot leidus raudonųjų nacionalizuotas kooperatines bendroves ir jų centrus veikti, naujai persitvarkyti ir atgauti nacionalizuotą turtą, skyrė joms savo komisarinėmis teisėmis valdytojus. Rudųjų vokiečių okupantams laikiną vyriausybę sulikvidavus, buvo palikti veikti veik visi raudonųjų okupantų išleisti įvairūs įsakai, įstatymai ir kiti potvarkiai, kurie tiko ir pritiko vokiečių nacių tikslams. O kas nesiderino su jų veikimu, tokie bolševikiški potvarkiai buvo nepabojami.

Spaudos darbuotojų kooperatinės bendrovės "Raidės" vadovybė, kad ir kaip stengėsi pradėti savo veikimą ir atgauti nacionalizuotą jos turtą, bet nauji okupantai taip pat paskyrė savo prižiūrėtoją spaustuvei ir bendrovės veikimas buvo sutramdytas — neleistas.

Jei Sovietų Rusijos okupacijos metu Lietuvos darbininkija lūkuriavo, dėjo šiokias tokias viltis, kad gal sulauksią geresnio rytojaus, tai užgriuvus rudajai okupacijai, visi jie, kaip ir visa Lietuva, sunerimo. Ūmu laiku pradėjo megstis pogrindžio veikimas. Jis rezgėsi atskirai politinėmis srovėmis, o jau vėliau apsivainikavo visiems priimtinu, ir visų politinių srovių atstovaujamu centru — Vyriausiu Lietuvos Išlaisvinimo Komitetu, iki šiol gyvuojančiu jau ne Lietuvoje, bet už jos sienų.

Spaudos darbuotojų kooperatinės bendrovės "Raidės" nariai ir jos spaustuvės darbininkai nepasiliko nuošalyje nuo to pogrindžio veikimo. Visi buvo įsijungę į tą darbą. Dirbo nesigirdami, vienas kitam nesipasakodami ir dirbo kas sau, kas kitų buvo pavesta atlikti.

"Raidės" spaustuvėje dirbo vienas senyvo amžiaus darbininkas. Jis buvo sandėlininku. Buvo tylus, sumanus darbininkas, jau iš seno darbininkų judėjimo dalyvis.

Dar nacių Vokietijos pirmais metais tas darbininkas atėjo pas čia rašantį ir visų darbininkų vardu nusiskundė, kad iki šiol, be jau vieno išėjusio socialdemokratų atsišaukimo, nepasirodo nuolatinis spaudos leidinys. Toks yra visų pageidaujamas. Taip, tas klausimas buvo gyvas ir jau svarstytas, bet tik dėl techniškų kliūčių neįgyvendinamas. Reikia veikti atsargiai, apgalvotai, kad neįkliūtum ir pačioje darbo užuomazgoje visa nepražudytum. Taigi, reikalas eina apie slaptos spaustuvėlės sudarymą. "Raidės" sandėlininkas, vadinkime mes jį Motiejum, pakišo čia mintį. Mintį jau jo gerokai apsvarstytą, išlukštentą.

Raidės spaustuvė turėjo iš seno nevartojamo šriftoraidyno. Jis buvo sandėlyje sudėtas ir retai kas žinojo, kad tokio esama. Esą galima tas raidynas panaudoti slaptam leidiniui. Tas šriftas, linotipo matricos tinka rinkimui naujai pirktoms rinkimo mašinoms. Toks spaudos slaptas leidinėlis būtų galima net dienos metu tarp kitų darbų surinkti niekam nepastebint. Sunkiau būtų su jo spausdinimu. Toks darbas būtų galima atlikti mažaja spausdinimo mašina sekmadieniais.

Čia pat aptarę visas spausdinimo smulkmenas ir numatova darbininkus, kuriais galima bet kuriuo atveju visiškai pasitikėti. Bet visą darbą reikia taip sutvarkyti, kad vienas kito nežinotų kas ką atlieka. Sutarta. Tenka tik susitarti su s o c i a ldemokratų atsakingais veikėjais, gauti jų pritarimas, redakcijos sutvarkymas ir bendradarbių tinklo sudarymas bei leidinio platinimo klausimas.

Ir čia buvo visa smulkmeniškai net keliuose posėdžiuose aptarta ir susitarta. Deja, reikalas užtruko. Darbininko Motiejaus duktė buvo skundžiama vokiečiams būk ji buvo raudonųjų okupantų talkininke. Jai teko iš Kauno pasišalinti. Apsigyveno kaime. Tuomet Motiejus pajuto, kad ir jis sekamas. Nutarė kuriam laikui pasišalinti iš miesto. O be jo buvo neatsargu pradėti tartis su kitais. Teko luktelti. Tik metams praslinkus, darbininkas Motiejus išsisuko iš visų tų įtarinėjimų, grįžo Kaunan. Pradėjome tą spaudos darbą.

Būsimo leidinio rankraščius Motiejus turėjo nueiti pasiimti iš vienos šiukšlėms skirtos dėžės, kuri stovėjo prie buto durų vidaus patalpose. Jis rankraščius paėmęs ir vėl nunešdavo nusakyton vieton, iš kur niekam nepastebint turėjo juos pasiimti kas pasižadėjo juos surinkti. Surinktą medžiagą ir vėl buvo padedama nurodytoje vietoje. Kas apsiėmė spausdinti taip pat turėjo ją pasiimti niekam nematant. Atspausdintas laikraštis "Lietuvos kelias" taip pat buvo sudėtas iš anksto numatytoje vietoje. "Lietuvos kelią" pasiimdavo Motiejus ir dienos metu su kitais bet kuriais spausdiniais atnešdavo į mano darbo kambarį. Iš čia jis buvo išdalinamas kas jį platino ir išvežiojamas po visą Lietuvą.

Įdomu, kad kas jį rinko ir kas jį spausdino vienas antro nežinojo ką kas daro. Taip pat nežinojo kas padeda rankraščius ir kas atspausdintą laikraštį išsineša.

Tokiu centriniu slaptos spaudos, kartu ir "Lietuvos kelio" platintoju buvo J. Skorubskas, dabar JAV gyvenąs. Rašančiam teko dviračiu ar traukiniu važinėjant to laikraščio dalis išplatinti įvairiose Lietuvos vietose.

Be kitų, "Lietuvos kelio" redaktoriais buvo K. Bielinis, inž. St. Kairys, J. Vilkaitis, A. Žvironas. O kas tą laikraštį rinko ir spausdino, tų pavardės nutylimos, nes jų likimas nėra žinomas.

Deja, to laikraščio keliems numeriams pasirodžius, Kaune tuoj kaip kurių spaustuvininkų pradėta kalbėti, kad laikraštis Raidės spaustuvėje surenkamas ir ten spausdinamas. Dėl atsargumo vėliau jis pradėta kitur spausdinti. Mat, atsirado tokių kas pažino seniau vartotą Raidės spaustuvės šriftą ir pradėjo girtis, kad jis žinąs, kur "Lietuvos kelias" spausdinamas.

Šiaipgi nė Raidės spaustuvės vedėjas, nė kiti jos darbininkai nežinojo, jog "Lietuvos kelias" Raidės pastogėje gimsta. Įdomu, kad jie gynėsi ir atsidėjusiai įrodinėjo, kad tas įtarimas neturi pagrindo . . . Gerai, kaip kada mažiau žinoti! Galimas daiktas, kad tas tvirtas ir įsitikinantis Raidės spaustuvės kaip kurių darbininkų užsigynimas ir įrodinėjimas, kad laikraštis ne jų spaustuvėje spausdinamas, pakirto tuos gandus ir jie nepasiekė vokiečių okupantų saugumo valdininkų ausų.

Taigi, Raidės darbininkams nebuvo svetimas visuomeninis, politinis darbas. Greta to darbo, Raidės darbininkai nepamiršo ir sporto. Buvo sudarę savo sporto komandą ir Raidė turėjo savo "laivyną", susidedantį iš 8 baidarių. Visi sporto įrankiai, kaip ir jos "laivynas", buvo pirktas bendrovės lėšomis, visų jos narių bendru sutarimu.

Pigu įsivaizduoti kokio apmaudo spaudos darbuotojų kooperatinės bendrovės "Raidės" spaustuvės darbininkai buvo apimti, kai jų vedamos bendrovės darbas okupantų buvo sutramdytas ir tos bendrovės turtas nusavintas.

(Galas)

ALTo RAŠTAS HERTERIUI

Amerikos Lietuvių Taryba pasiuntė valstybės departamento sekretoriui Herteriui raštą, kuriame pasisako prieš nuolaidas Sovietų Sąjungai; pareiškia, kad vakarų demokratijoms kaip tik šiuo metu yra geriausia pronusga

p a s k e l b t i pasiryžimą siekti išvaduoti pavergtas Rytų ir Centro Europos tautas, apkaltinti Sovietų Sąjungą sulaužius daugybę sutarčių ir pavergus kaimynus;

reikalauti, kad Sovietų Sąjungos kariuomenė pasitrauktų iš satelitinių kraštų ir Pabaltijo valstybių — Lietuvos, Latvijos, Estijos, kurios buvo smurtu įjungtos į Sovietų Sąjungą;

s p a u s t i didžiąsias valstybes ateinančioje konferencijoje paskelbti deklaraciją, kuri derintųsi su Atlanto chartos principais, kad suvereninės teisės turi būti atstatytos Pabaltijo valstybėms ir kitoms tautoms, iš kurių jos buvo pagrobtos.

NELYGUS, BET VIENODAI ŠAUDO

Vienas jų yra 6 pėdų 8 colių, o antras tik 5 pėdų ir 3 colių, bet abiejų šautuvai vienodai šauna ir abu jie priešui vienodai pavojingi.

RINKO Į SAVO KIŠENĘ

"Dirvos" No. 25, kovo 30 dien. ir kt. Pranas Narvydas savo rašinyje "Prieš 35 metus" aprašė savo atsiminimus, kaip prieš 35 metus buvo atvykę į JAV Lietuvos universiteto studentų korporacijos "Neo-Lituanija" atstovai V. Banaitis ir K. Marčiulionis aukų statomiems tos korporacijos rūmams Kaune rinkti.

Pr. Narvydas aprašė, kokių sunkumų tie studentai turėjo. Juos puolę kai kurie lietuviški laikraščiai, Keleivis ir kt., gi ypač Sandara. Tiedu studentijos atstovai buvę pilni patriotizmo, turėję su savimi kankles ir visur graudžiai nuteikdavę dalyvius bei darę gilaus įspūdžio.

Tačiau Pr. Narvydas nepaminėjo, kokia buvo to vajaus pabaiga.

Rūmai Kaune buvo pastatyti. Pinigų rinkėjas V. Banaitis, pastudijavęs Amerikoje, grįžo Lietuvon ir vėliau ėjo atsakingas pareigas Vidaus Reikalų Ministerijoje. Buvo stropus ir sąžiningas pareigūnas. Bolševikai jį išvežė į Sibirą ir greičiausiai, kaip ir kitus lietuvius, nukankino.

Gi viso vajaus vadas K. Marčiulionis iš surinktų Amerikoje aukų neatsiskaitė ir pagaliau nuėjo nusikaltimo keliais. Jis bandė apiplėšti Lietuvoje vieną smulkaus kredito banką, kur, kaip banditas, žuvo nuo policijos kulkos.

JTS

AKLI ŠVIESUOLIAI

Taip reikėtų pavadinti dalį tų Lietuvą apsileidusių šviesuolių, kurie baigė nepriklausomos Lietuvos gimnazijas, universitetus, kuriems tėvai ir valstybė išleido daug brangaus pinigo, bet kurie neskaito knygų.

Štai vienas pavyzdys. Prieš metus išėjo prof. inž. Stepono Kairio atsiminimų knyga "Lietuva budo". Ją palankiai sutiko visa spauda. Visi pripažino, kad tai yra didelis indėlis į mūsų raštiją ir todėl visiems skaitytina knyga.

Teisybė, per tuos metus tos knygos parduota palyginti su kitomis knygomis gana daug, bet ne tiek, kiek galėjo būti parduota, jei "aklų šviesuolių" būtų mažiau.

Tik žiūrėkite. Juk vienų lietuvių inžinierių Amerikoj ir kitur yra beveik pusė tūkstančio. Steponas Kairys daugelio jų yra buvęs profesorium, jis yra jų organizacijos garbės narys. Taigi, rodos, savaime suprantama, kad bent su savo garbės nario veikalais reikėtų susipažinti, juos įsigyti. Jei taip būtų, tai ir jo parduotų knygų skaičius būtų žymiai didesnis.

O inžinieriai bendrai paėmus nėra abejingiausi knygai. Yra daug blogesniu pavyzdžių.

R. M.

PARTIJŲ JĖGOS

Įdomu, kiek katra partija šiuo metu turi savo atstovų kongrese, valstijų parlamentuose, gubernatorių ir majorų.

Senate republikonų yra 34, o demokratų 64. Atstovų rūmuose republikonų 153 ir demokratų 282. Gubernatorių republikonų yra 14 ir 35 demokratai, o 50 didžiųjų miestų majorų republikonų 10, demokratų 36 ir 4 miestų nepartiniai.

Atskirų valstijų senatuose republikonų yra 591, o demokratų 1,166; valstijų atstovų republikonų 1,939, demokratų 3,721.

Republikonai kontroliuoja 7 valstijų įstatymų leidimą (turi daugumą senate ir atstovų rūmuose), o demokratai 40.

GIRIA KONSTITUCIJĄ

Buvęs prezidentas Harry Truman Columbia universitete New Yorke skaitė paskaitą apie konstituciją. JAV konstituciją jis pavadino didžiausiu bet kada parašytu dokumentu.

MOTERŲ SKYRIUS

KIPRAS BIELINIS

Dienojant

PIEMENS DIENOS

(Tęsinys)

Po Joninių, pievas nušienavus, ganiavų plotai smarkiai padidėdavo, ir juose gyvuliams maisto kur kas daugiau susirasdavo. Be to, kol gyvuliai ganydavosi nušienautose pievose, per tą laiką suspėdavo ganyklos atželti. O dar po mėnesio nusivalydavo rugių laukai. Bet erdviausias ir geriausias ganymas prasidėdavo nuo laukų vasarojus nuėmus, bulviakasiui prasidėjus. Dabar ganymui būdavo laisvi visi laukai, išskyrus žiemkenčiais apsėtus pūdymus. Dabar gyvuliai būdavo gerai prisiganę ir ramūs. Bimbalai po vasaros atostogų išskisdavo, tad ir šie gyvulių nebetrukdydavo; tada ir piemenys atleisdavo valdžios vadeles. Dienai trumpėjant sutrumpėdavo ir piemenų darbo diena. Atslūgus darbo įtampai, ir gerai išsimiegojusių piemenukų nuotaikos radikaliai pasikeisdavo: dabar tai prasidėdavo tikrosios piemenų dienos. Būdavo užeina saulėtos, šiltos, ramios rudens dienos. Besidažančiomis rudens spalvomis pamiškėse piemenys susikurdavo ugniakurus, čia pat kepdavosi laukinius ir kartais naminius obuolius, bulves ir sietinius, mat, savi kepiniai būdavo skanesni. Bet kai šios pramogos atsibosdavo, kiekvienas piemengalys negalėdavo sulaikyti savo pakilusių jausmų, visa gerkle pradėdavo šūkauti, atseit, dainuoti, ką suaugusieji ir patys piemenys raliavimu vadindavo. Kartais tokių raliavimų ir įvairiausių vaikiškų improvizacijų neatsiklausydavai, ypač kai dainininkams gražiai pritardavo pamiškių aidai, kas dainininkų nuotaikas dar sukeldavo. Liaudies dainų rinkiniuose užtinkame vadinamųjų "piemenų dainų", rimtų ir kartais savo turiniu ir forma labai nepaprastų ir nuostabiai gražių. Tų dainų autorių vardais ir pavardėmis niekas neišvardins, jas iš kartos į kartą sukūrė raliuotojai — piemenukai ir jautrios širdies seniai — kerdžiai. Kai kurie tų kūrinių pateko į knygas ir pasiekė mūsų laikus. Sukaupus tą kūrybą, gautusi ištisa piemenų poema, vaizduojanti senąjį bendrųjų ganyklų lietuviškąjį kaimą, kurio santvarkoje piemenims priklausė sunkios ir atsakingos pareigos.

Bet vėlyvasis ruduo dar pasistūmėja pirmyn. Laukai visai ištuštėja, visas kaimo žmonių darbas susimeta į pastoges: jaujas ir klojimus, kur sudorojami vasaros meto lauko darbų rezultatai. Kurenasi jaujų krosnys, džiūsta javai kulimui, o apie krosnį vakarais susimeta ir senas ir jaunas, klausosi senųjų žmonių sekamų pasakų, jų patirtų gyvenime nuotykių, dažniausiai labai baisių nuo kurių per vaikų nugaras pradeda lakstyti skruzdėlių būriai, šiaušti plaukai ir dąrosi baisu pažvelgti į jaujos tamsiuosius kampus. Bet baisiausia būdavo iš jaujos į namus bėgti — kiekvienas daiktas virsdavo į piktą slibiną ar baisią raganą. Taip baigės ir mano piemenavimo dienos.

Pastaba. Norintieji daugiau sužinoti, kas rašoma kituose Kipro Bielinio atsiminimų įdomios knygos "Dienojant" puslapiuose, pasirūpins ta knygą nusipirkti. Jos kaina $6. Ją galima gauti ir Keleivio administracijoje.

Nepamiršk mamytes žodžių

Gegužės mėnuo — naujos gyvybės skleidimosi ir žydėjimo mėnuo. Sekminių vėjai mums atpusto šiltus saulės spindulius ir žemę nuglosto jaunų diegų žalsvėjimu. Pumpurai pakvėpina palanges, ir paukščiai sučirška meilės balsais.

Ir tada imi prisiminti savo vaikystės vėjus, savo širdies kaip pumpuro pražydėjimą, o ir savo jaunas dainas ir juokavimus tėviškės takuos . . . Ir žvelgi iš tolo į ten, į tėvų tėviškę, ir nori savo ilgesio geismu dar kartą išvysti tėvų namo palangę ir savo koja paliesti tą slenkstį, kur tavo saviškių giminės žengta.

Ir pirmiausia, ką tu ten paregi savo ilgesio žvilgsniu: tai mamytė, balta skarele apsigobusi, rankas sunėrusi — ties varteliais tavęs belaukianti, kaip kadaise šimtą ir tūkstantį kartų . . .

Ir tu stebiesi, koks ramus jos veidas, kokios kantrios jos akys!

Štai ji ten ant prieklėčio sklaido gryno lino audeklus, kilnoja raštuotus rankluosčius, o tavo lovą prikloja pūkiniais patalais!

Paskui tu ją matai, kai ji iš tėvuko pintos karklų kraitelės lesina geltonus viščiukus, kai ji, meiliai tekšnodama, šiltu pienučiu girdo keršus veršelius, o paliai jos sijono klostes muistosi du raini katiniukai . . .

Pažvelk į trobos vidų, kur sienų sienojai kvepia sakais ir miško samanom: tėvas galustalėje, į krūtinę atrėmęs didžiulį duonos kepalą, riekia sotumu ir sveikata masinančias riekes. O mama, ta niekad nepailstanti namytė, gausiai kloja ant stalo lietuviškos sodybos valgių sotį: čia sviestas šviežumu drėgnas, čia saldinis sūris su grietine atraugtas, čia prielaidinio kumpis savam kamine rūkytas, ir dešrelės tom pačiom mamytės nepavargstančiom rankom kimštos . . .

Ir batviniai savam, aguonom žydinčiam darže išauginti, ir bulvės tokios sveikai apvalios ir dailiai gelsvos, kokių niekur kitur negausi ragauti . . .

O drauge ir tos akys, visus motiniškai globojančios ir meile glostančios akys — tartum be jos, be mamos, ir tie gerieji tėviškės valgiai dar būtų negana skanūs ir sotūs.

Ir tu dabar vėl matai tą graudžią valandėlę, kai mama tarpuvartėje su tyliu sielvartu išleidžia iš tėviškės savo paaugusį vaiką, lyg žvirblį iš pastogės gūžtos, ir kiekvieną vis virpančia širdimi ir nepamirštamu žodžiu palydi:

—Vaikeli, atsargus būk, sveikatą saugok . . . Teisingas visada išlik, kad ir kažin kas grėstų . . . Visiems gera daryk . . . Darbo nebijok . . . Su blogais žmonėm nesusidėk . . . Ir — tėvų, saviškių niekados nepamiršk . . .

Ir paskui, kai tu eini per ilgo gyvenimo užuoganas, tie mamos žodžiai tau vis skamba lyg šventa evangelija, ir minty ir širdy . . .

Nors jinai, rūpesčių ir dienų kelionės nuvarginta, pagaliau atgula smėlio kalnelin poilsio, tu vis nešiesi su savim jos ramaus, jos tyro veido paveikslą, vis regi ties savim jos kantrų, globojantį žvilgsnį, vis tebejauti jos rankų gerumą . . .

O jos žodžių, tada ištartų tarpuvartėje atsisveikinant, šventumas tebelydi tavo žingsnius ir laimina tavo darbus — tik nepamiršk tų trumpų, paprastų mamytės žodžių!

VISI BŪTŲ LAIMINGI, JEI . . .

Jauna motina su suneliu. Juodu būtų laimingi, jei sūnelio mylimas šunelis nebūtų nusilavžęs kojos, krisdamas 15 pėdų. Sūnelis klausia mamytės, kodėl jo maža draugas nenori su juo žaisti.

MOTINA IR SŪNUS

—Į pasaulį noriu, mama!
Kur erdvu, kur plotai platūs,
Kur žaibai, kur audros gema,
Pamatyt, ko dar nematęs.

—Kaip aš liksiu be artojo:
Tavo tėvas ties Giedraičiais
Žuvo laisvajam rytojui
Ir paliko mus našlaičius.

—Mama, mama! Geltonplaukė,
Mergužėlė melsvaakė,
Mane myli, mane šaukia,
Jos širdis vienam man plaka!

—Ak, sūnau, jėgom sumenkus,
Ant keno peties pasvirsiu?
Ar ant svetimųjų rankų
Aš vienatvėje numirsiu?

—Močiut, močiut! Dega sodžiai,
Kraujas šlakšto mūsų žemę,
Priešo rankos žiaurios, godžios
Mano brolius jungan tremia.

—Jei tėvynei jau pavojus,
Tai skubėki, tai jau eiki,
Apie mane negalvojęs,
Džiaugsme mano, mano vaike!

J. Mikuckis

MOTINŲ DIENA

M. MICHELSONIENĖ

Mūsų krašte šimet Motinų Diena bus gegužės mėnesio 10 dieną. Tai visų švenčių šventė! Tą dieną motina būna viso pasaulio karalienė. Jos garbei ji paskirta. Ką reiškia motina, žodyne nėra tiek žodžių nei kalboj sakinių, kad būtų galima išreikšti. Garbingos motinos už savo skausmus, auklėjimo rūpesčius, vargus ir begalinę vaikams meilę tą dieną yra pagerbiamos visame civilizuotame pasaulyje. Geri vaikai jas vienokiu ar kitokiu būdu prisimena, aplanko, apdovanoja ir suramina. Kas negali pats savo motinėlės aplankyti, tai nors raštu tą dieną jai savo meilę išreiškia. Ir yra priimta tą dieną prisiminti ne vien tik gyvas motinas, bet ir tas, kurios savo šeimas jau amžinai apleido. Jei mamytė yra jau mirus, tai Motinų Dieną vaikai jos atminčiai prisisega baltą gėlę, o jei ji dar gyva, tai jos garbei raudoną. Kaip gyva, taip ir mirus tą dieną ji nėra užmiršta. Ji to yra užsipelnius!

Šilleris savo romane 'Pūvantis Raistas" apie motiną rašo:

"Aš dar pamenu tuos žiemos vakarus, kada išmokęs pamokas užmigdavau savo lovelėj, o motina vis dar ramiai ir tyliai budėjo. Kaip aš mylėjau tą jos malonų liesą veidelį. Padėjusi darbą ir eidama gulti, maloniai pažvelgdavo į mano lovelę, pabučiuodavo ir . . . O, kaip malonu būdavo jaučiant jos karštas lūpas, prispaustas prie mano galvelės . . . Dažnai aš nemiegodavau tomis minutėmis ir tik todėl neatsakydavau į jos pabučiavimą, kad ji neturėtų progos manyti neatsargiai mane prikėlus: aš merkiau akis, dėjausi miegąs ir jaučiau ją stovint prie manęs ir ilgai, ilgai gėrėjantis mano veidu.

"O, šventos, palaimintos valandėlės, kupinos malonios motinos meilės, ar ne jūs padarėte mane geresniu, negu aš buvau! Ar ne jūsų šviesa įkrito į mano sielą ir amžinai ją sušildė, išmokė mylėti visa, kas meilės verta, ir atleisti ydas žmonėms, nežinantiems jos palaimintos įtakos".

Taip švelniai ir jausmingai apie motiną rašė Šilleris. Be jo, apie motinų vaikams meilę ir pasišventimą yra tomai prirašyta. Poetai joms savo eiles aukoja, o dainininkai maloniai apie jas dainuoja. Bet ir to neužtenka. Motinai nuolatos reikia jausti, kad ji vaikams dar vis reikalinga, kad jos patarimai jiems naudingi. Svarbiausia, kad vaikai ją vis dar mylėtų ir nepamirštų.

MOTINA

A. GERUTIENĖ

Žodis motina turėtų sukelti mumyse gilios pagarbos jausmą. Tai nėra žodis, privalomas tik vaikams, jis turi didesnę ir gilesnę prasmę. Motinos vardas dainių-poetų apdainuotas, tapytojų -skulptorių gražiai pavaizduotas jau nuo labai senų laikų.

Motina yra pirmiausia šeimos saugotoja. Kokia ji bebūtų, kad ir žilagalve senelė, ji yra šeimos židinio širdis ir rūpintojėlė. Be motinos sunkus yra vaikų buvimas: našlaičių veidus dažnai graudžios ašaros nuplauna.. Jų augimas nykus, be džiaugsmo, ir motinos neilės, kaip augalo be saulės. Galima būtų priminti visą eilę mūsų liaudies dainų apie našlaitės dalią:

Sunku akmenėliui
Ant kelio guėti,
Sunku našlaitėlei
Apkalbas girdėti . . .
. . . . . .
. . . . . .
Tame laivelyj
Sėdi mergelė.
Galva šukuoja
Ir gailiai verkia:
Nėr man motušės
Kraiteliams krauti.
. . . . . .
. . . . . .

Kokia yra lietuvė motina?

Lietuvė motina yra nepaprasta. Nuo seniau ji buvo ir dabar tebėra ypatinga. Be didelės ir begalinės meilės savo vaikams, be to begalyginio pasiaukojimo savo šeimai, ji **visada buvo tautinės sąmonės išlaikytoja.**

Garbingas lietuvės-motinos vardas eina iš mūsų žaio kaimo. Paprasta, kukli kaimietė, daugybės darbų ir vargų apsunkinta, visdėlto surasdavo laiko ir savyje virtumo, kad perduotų savo vaikui, kas yra brangiausio: tėvynės meilę, Dievo meilę, savąją kalbą, savo dainas ir pasakas, giesmes ir poterius. Tai jos, tiktai jos tas didelis nuopelnas, kad per vaikus, iš kartos į kartą su visa meile buvo įskiepyta ir tvirtai prigijusi lietuvybė.

Dar sunkesnė našta gula ant lietuvių-emigrančių pečių — pareiga lietuvybei išlaikyti.

Klaiki mūsų tautos tragedija, palietusi ir suardžiusi daugelį šeimų, teprimena visuomet motinai, ramiai gyvenančiai laisvuose kraštuose, tai, kad

galėjo ir ji būti anų vietoje . . .

Jos gyvenimo ramumas tesuteikia jai jėgų josios įsipareigojimams tobulai įvykdyti.

Turbūt, neapsiriksiu, sakydama, kad išeivė-motina pati gerai supranta savo pareigas. Tačiau nelengva yra šitame perteklių krašte, kaip okeane, kuris paskandina mažąsias tautas, atlikti tą uždavinį. Čia turėtų ateiti talkon mūsų organizacijos, mokyklos, mūsų rašytojai, patiekdami motinoms paruošiamos medžiagos ir reikalingos paramos.

Motinos Dienos progomis pas mus buvo prigijęs paprotys pagerbti seniausią amžiumi motiną. Kiek vėliau daugiavaikes motinas. Čia emigracijoje, atrodo, būtų svarbiau ne tik kiek, bet kaip užauginti vaikai. Gal būtų tiksliau pagerbti tas motinas, kurios sunkiose išeivijos sąlygose sugebėjo įskiepyti ir prigydyti savo vaikui aukštą moralę ir lietuviškumą. Tarp augančių jaunų lietuviukų reikėtų daryti sveikas varžybas, o pavyzdingosioms motinoms skirti dovanas.

NEGERAI DAROME?

—Vaikeli, suvalgyk tą, gausi tą ir tą. Jonuk, padaryk tą ir tą, gausi tiek ir tiek. Arba: Jei mane myli, padaryk, suvalgyk tą ir tą.

Taip ir panašiai kalbant motinas ir tėvus dažnai girdime.

Man atrodo, kad tai yra negeras vaikų auklėjimo būdas. Jei tėvai laiko būtina, kad tas ar kitas darbelis, patarnavimas vaikų būtinas, tai šios pareigos nereikėtų sieti su jokiu pažadu atlyginti ar meile tėvams. Jei reikia, tai vaikai ir turi atlikti.

Žinoma, tėvai turi tinkamai įvertinti vaiko darbą ir vaikas turi tą jausti. Kaip tą padaryti, tai jau kiekvieno tėvo ir motinos reikalas, bet vaikui neturi palikti įspūdis, kad jis lyg pasamdytas atliko. Paprastos samdos santykis teleistinas tik vyresniame amžiuje.

Motina

ŠEIMININKĖMS

Minkštas meduolis

Imkime 4 trynius, 3 šaukštus grietinės, 3 šaukštus sviesto, 1 šaukštelį cinamono, 1 šaukštelį kitų prieskonių, 4 šaukštus medaus ir nubrauktą šaukštelį sodos.

Į deginto cukraus skystimą sudėkime medų, sviestą, prieskonius ir užvirinkime. Trynius išplakime su grietine, supilkime juos į medų su prieskoniais ir viską gerai išmaišykime. Dėdamos su soda išmaišykime miltus, tešlą visą laiką gerai plakime. Kai sudėsime visus miltus, tešlą supilkime ant iškeptos ir sausainėliais pabarstytos skardos. Minkštas meduolis reikalingas nekarštos krosnies, kepti ne mažiau kaip 30-40 minučių.

MŪSŲ ATSTOVO ANGLIJOJ NAUJAS ADRESAS

Dabar jis yra toks: J. Venckūnas, 1 Rockwell Cress, Obriston, Bellshill, Lanarkshire. Scotland.

GERIAUSIA DOVANA

Jei galvojate apie dovaną savo pažįstamamam ar draugui, tai atsiminkite, kad geriausia dovana bus šios knygos:

Stepono Kairio "Lietuva budo", kaina $5.50

Kipro Bielinio "Dienojant", kaina $6.00.

Jas galite gauti ir Keleivio administracijoje:

636 Broadway,
Boston 27, Mass.

OLANDŲ KARALIENĖ

Olandijos karalienė Julijana pozuoja dailininkui, kuris piešia portretą jos 50 metų proga. Į sostą ji įžengė 1948 metais.

VIETINĖS ŽINIOS

Mūsų gražiai pasirodyta amerikiečių šventėje

N. Anglijos Liaudies Šventės Dr-ja, kurios tikslas puoselėti įvairių tautų liaudies meną, papročius, kasmet rengia liaudies šventę. Šiemet ji buvo Tufts universiteto patalpose Medforde balandžio 24-25 dienomis. Tai buvo 15-ji tokia šventė. Ją aplankė tūkstančiai žmonių.

Šventės programoj buvo įvairių tautų liaudies šokiai, dainos, rankdarbių paroda, atskirų tautų valgiai.

Šokių programoj dalyvavo lietuvių, škotų, suomių, švedų, kanadiečių, lenkų, airių, arabų, filipiniečių ir amerikiečių tautinių šokių sambūriai.

Kur sukasi reikalas apie tautinius šokius, ten Bostone negalima apsieiti be Lietuvių Tautinių Šokių Sambūrio, kuriam vadovauja energinga to dalyko žinovė Ona Ivaškienė. Sambūris jau šimtus kartų yra atstovavęs lietuvius amerikiečių pobūviuose, duodamas jiems progos pasigrožėti mūsų tautiniais šokiais.

Jis nuo pat pradžios dalyvauja ir čia minimos šventės programoje ir visuomet su dideliu pasisekimu. Ir kaip neturės pasisekimo, jei į sceną įžygiuoja virš pusšimčio žvalaus jaunimo, gražiais tautiniais drabužiais pasipuošusio, gerai paruošto ir nesigailinčio jėgų parodyti, ką sugeba. Kitos tokios mūsiškiams lygios grupės čia nėra.

Štai ir šioj šventėj balandžio 25 d. šoko net 3 grupės: dvi vaikų ir viena pauauglių. Vaikai pašoko Darželį, Šustą ir Sukčių, o vyresnieji Sadutę ir Malūną.

Sambūrio vedėja Ona Ivaškienė kiekvieną kartą ką nors nauja sugalvoja. Ir šį kartą ji sumanė gražų perėjimą iš vieno šokio į antrą (baigus Sadutę ir pradedant Malūną), kuris žiūrovams padarė didelį įspūdį. Pirmą kartą Malūną šoko 16 porų. Jį šokant visą laiką publika plojo. Ką daugiau bereikia sakyti apie šokėjų pasisekimą?!

Pirmą kartą mažiesiems griežė naujas Sambūrio orkestrėlis: Birutė Paukštytė (pianas), Gintaras Karosas (smuikas), Vytautas Ivaška (akordeonas) ir Joseph Wayshah (klarnetas). Vėliau jis numatomas padidinti iki 8 asmenų.

Lietuvių valgių stalas turėjo taipgi didelį pasisekimą, visi valgiai buvo išparduoti, todėl ir Pabaltijo Lietuvių Moterų Klubas turės šiek tiek pelno.

Net amerikiečių spaudoj buvo pažymėta, kad lietuvių stale buvo 22 colių aukšsio ir vienos pėdos skersmens raguolis, kuriam iškepti reikėjo 90 kiaušinių, 6 svarų sviesto, 4 sv. cukraus ir 4 sv. miltų. Jį iškepė Danutė Baltienė ir V. Kereišienė iš Brocktono. Be raguolio, buvo žagarėlių ir kt. kepinių.. Buvo parodyta ir margučių.

Stalu rūpinosi Irena Galinienė, Irena Manomaitienė, Ona Mučinskienė, Ona Sčiukienė, Magdelena Lendraitienė ir Ona Girulienė.

Ž-tis

Pakalbinkime draugus ir kaimynus užsisakyti "Keleivį". Kaina metams $4.

Padėka

"Glušo" vaidinimas jau praeities dalykas. Mano nuoširdi padėka priklauso Bostono Dramos Sambūrio kolektyvui ir režisorei A. Gustaitienei už jų pasišventimą ir įdėtą triusą, A. Gustaičiui ir V. Vizgirdai už techniškąjį darbą, J. Vasiliauskui už scenos šviesų tvarkymą ir artistų nugrimavimą, Br. Strikaičiui už patalpas repeticijoms ir baldų paskolinimą, J. Kapočiui už dekoracijas, J. Arlauskui, O. Ivaškienei ir Ig. Vileniškiui už dekoracijų ir baldų suvežimą, Z. Gaveliui, Kaminskui ir J. Ašmučiui už pagalbą tvarkant sceną, Lendraitienei, Simanavičiui, Venckutei, D. & A. Gedmintaitėms ir kitiems, dirbusiems prie bilietų, p. p. Gražulienei ir Jančauskienei už paaukotus tortus, Z. Simanauskienei už paruošimą vakarienės, V. Katauskienei ir A. Gedmintaitei už patarnavimą prie stalų laike vakarienės ir visai L. B. Bostono Apylinkės Valdybai už nuoširdų bendradarbiavimą.

Nuoširdžiai dėkoju spaudai, ypač "Keleiviui", mus taip gausiai ir nemokamai garsinusiai. Taip pat dėkoju ir tai lietuviškai visuomenei, kuri į vaidinimą atsilankė.

J. Jančauskas,
A. L. Bendruomenės
Bostono Apylinkės Pirm-kas

Kai žmona vyro sugrįžtant nelaukia . . .

Joseph J. Shimkus, 45 m. amžiaus, gyv. Hyde Park ave., Hyde Park, pradėjo įtarti šviesplaukę žmoną Anne lankantis pas ankstyvesnį buvusį jos vyrą William MacKenzie, gyvenantį netoliese.. Prieš išsiskiriant, Anne su juo buvo išgyvenusi 17 metų.

Vieną praėjusio mėnesio šeštadienio vakarą iš darbo sugrįžęs Joseph J. Shimkus vėl nerado namuose gražiosios žmonos Anne jo belaukiančios. Apmaudo įgeltas jis užėjo į barą. Ten nepažįstamam džentelmenui papasakojo, kaip tas MacKenzie ardo jo laimę. Džentelmenas jam pasakė: "Jeigu aš būčiau tavo vietoj, aš padegčiau jo namą".

Barą palikęs Shimkus taip ir nuėjo prie MacKenzie namo ir padegė jo laiptus iš kiemo pusės. Laiptai nelabai gerai degė, bet Shimkus buvo suimtas ir apkaltintas namo padegimu.

Šiomis dienomis Suffolko teismas sprendė J. Shimkaus bylą ir paskyrė jam dviejų metų bandomąjį laiką.

K. T.

Buvo banketas, laukiame koncerto

Neseniai susiorganizavęs Bostono mišrus choras, kuriame jau yra per 50 dainininkų, gegužės 3 d. L. Piliečių Dr-jos salėj surengė banketą. Jam vadovavo choro valdybos pirm. L. Izbickas.

Dr. J. Girnius gražų žodį tarė apie meno vertingumą žmogaus gyvenime, apie dainos reikšmę bendrai žmoniškuoju ir lietuvybės išlaikymo požiūriu, linkėjo chorui sėkmės šitą "nenaudingą", bet taip "vertingą" darbą dirbant — puoselėjant lietuvišką dainą.

Sveikino Bendruomenės apylinkės pirm. P. Jančauskas.

Meninėj daly pasirodė solistės Valerija Jankauskaitė (čia gimusi lietuvaitė) ir Irena Mickūnienė ir trejetukas — Irena Mickūnienė, Valerija Jankauskaitė ir Ida Mališauskaitė. Joms akomponavo choro vedėjas Julius Gaidelis. Jų malonu buvo klausytis. Jei choras savo tarpe turi tokių kaip čia pasirodžiusių dainininkių, tai tikrai nekantriai reikia laukti jo pažadėto ateinantį rudenį koncerto. Jis turės būti gražus.

Svečių į banketą atsilankė daugiau kaip paprastai.

Ž-tis

D. Mongirdaitė laimėjo

Jauna dar tesimokanti dainos meno, bet jau scenoj gražiai pasireiškusi Daiva Mongirdaitė gegužės 2 d. Clevelande Dirvos surengtame jaunųjų dainininkų varžybose laimėjo pirmąją vietą. Varžėsi 8 dainininkės. Daiva gyvena Cambridge, Mass. Sveikiname ją ir linkime tolimesnės sėkmės.

Maloni meno popietė

Gegužės 3 d. Center for Adult Education savo patalpose 5 Commonwealth Ave. surengė amerikiečių ir lietuvių meno popietę, kurioj buvo atliekami Jeronimo Kačinsko 4 miniatūros (fleita, klarnetas ir violončelė), John Bavicchi sonata (violončelė ir pianas) ir Bartholomeus Kool Inventions (du klarnetai). Turėjo būti atliktas Juliaus Gaidelio pučiamųjų kvintetas, bet dėl technikinių priežasčių jis buvo išleistas.

Poetai Stasys Santvaras ir John Holmes paskaitė savo eilėraščių. S. Santvaras skaitė lietuviškai. Jo žodžius tesuprato tik ten buvę lietuviai, bet prasmę turėjo visi nuvokti iš gražaus skaitymo.

Be to susirinkusieji turėjo progos pamatyti Viktoro Vizgirdos ir Alice Acker kūrinių parodą (abiejų po 8 paveikslus).

Už šią malonią popietę, kurioj galėjo dalyvauti ir lietuviai menininkai, galime būti dėkingi centro direktoriui Donald K. Beckley ir poniai Anna Whitcomb.

Ž-tis

Dorchesterio Klubo nariams

Nariai, norintieji dalyvauti Dorchesterio Lietuvių Piliečių Klubo metiniame ir narių pagerbimo pokylyje, kuris bus šio mėnesio 17 d., 5 val., gali gauti nemokamą bilietą pas Vytautą Stelmoką, 389 W. Broadway, So. Boston, BALTIC REALTY.

Klubo Valdybos nutarimu nemokami bilietai duodami tik tiems nariams, kurių nario mokestis sumokėtas iki šių metų imtinai.

A. Gustaitis Washingtone

Rašytojas Antanas Gustaitis gegužės 2 d. atliko meninę programą Washingtono lietuvių dr-jos metiniame bankete.

Minėjo gimtadienį

Dr. Stasys Jasaitis (581 Adams St., Dorchester, Mass.) gegužės 3 d. artimųjų draugų tarpe minėjo savo gimtadienį.

Miręs kviečia į laidotuves

Praeitą sekmadienį A. Kneižys savo radijo programoj paskelbė nepaprastą naujieną: Prieš 2 metus miręs vyras kviečiąs į žmonos laidotuves, kurios turėjo būti kitą dieną.

Matyt, radijo pranešėjas vakarykščiai buvo tokiam stovy, kad galėjo su "dvasiomis" bendrauti ir iš jų nurodymų gauti. Visaip atsitinka šioj "ašarų pakalnėj"!

Atiduok moteriai širdį, ji sudaužys ją.

LAIKAS PAGALVOTI APIE ATOSTOGAS

Pats laikas pagalvoti, kur praleisime ateinančias vasaros atostogas. Ir neabejojame, kad Jūs dažnai minėsite saulėtą Cape Cod, Mass.

Lietuvių vasarvietės "Meška" savininkai Stasys Lušys ir Brutenis Veitas kviečia Jus atvykti į Cape Cod. Vila vasarojimui bus atidaryta birželio 15 dieną.

Vilos adresas: **"Meška" Monument Beach, Cape Cod, Mass.**

Informacijų bei rezervacijų reikalu kreiptis: St. Lušys 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Tel. EVergreen 7-5576.

(Skelb.)

TEISMO DIENA

(Biblijos Tyrinėtojų Garsinimas)

PRISIKĖLIMAS IŠ NUMIRUSIŲ

"Mačiau mirusius (prikeltus iš kapų), didelius ir mažus, stovinčius ties sostu . . . Jūra atidavė joje buvusius mirusius, mirtis ir pragaras davė savo mirusius, kurie juose buvo, ir kiekvienas buvo nuteistas sulig jo darbais."—Apr 21:12,13.

PRISIKĖLIMĄ skelbė visi šventieji Dievo pranašai, patsai Dievo Sūnus, mūsų Viešpats Jezus Kristus ir jo apaštalai ir pasekėjai. Kuometgi Apaštalas Povilas pasakė šią tėmą Atėnuose ir skelbė, kad "bus prisikėlimas teisiųjų ir neteisiųjų," tuomet atsirado tokių, kurie tarė: "Ką tas plepys nori pasakyti?" Kiti gi sakė: "Jis naujų dievų skelbėjas, nes jis skelbė jiems Jezų ir prisikėlimą." Išgirdę apie prisikėlimą kaikurie ėmė juoktis ir tyčiotis.

Didysis Mokytojos ir Tiesos Skelbėjas, Jezus iš Nazareto, skelbė prisikėlimą šitokiais galingais žodžiais: "Aš prisikėlimas ir gyvybė: kas tiki į mane, nors ir būtų miręs, bus gyvas." (Jono 11:25) Ir vėl jo pasakyta: "Ištiesų. ištiesų, sakau jums, ateina valanda, kuomet mirusieji išgirs Dievo Sūnaus balsą, ir kurie išgirs, bus gyvi." (Jono 5:25) Paskui, žinodamas, kad žmonėms tai atrodys labai dideliu stebuklu, Išganytojas dar tarė: "Nesistebėkite tuo, kad ateina valanda, kurioje visi esantieji kapuose išgirs Dievo Sūnaus balsą ir išeis."—Jono 5:28,29.

(Bus daugiau)

Biblijos Studentų knygos štai Jūsų KARALIUS 145 psl. 25 centai, Kasdieninė Manna, 50 centų, Giesmių knygutė 190 giesmių 50 centų. Reikalaukite taip pat veltui duodamos literatūros. Adresas: L. B. S. A. 3444 So. Lituanica Ave. Chicago 8, Ill.

PARDUODAMAS NAMAS

Parduodamas 2 aukštų namas su dideliu kiemu. Yra 3 butai: vienas didelis su 3 miegamaisiais, kiti du maži. Pajamų per mėnesį $200. Teirautis: J. Narutavičienė, 3338 SW 25th St., Miami, Fla.

PARDUODU NAMUS

Brocktone, geroj vietoj, 5 Farrington St. (iš No. Main St.), parduodu 3 šeimų, 5-5-5- kambarių namus. Gazas, šildymas (steam heat) ir kiti įrengimai. Gera proga įsigyti lengvomis sąlygomis. Mažas įnešimas, pats duosiu pirmą mortgičių. Kreiptis Telef. Myrtle 9-2011 arba
Steve Bagdon
3 Robin St.,
Plainville, Mass. (20)

PARDUODU BALANDŽIUS

Turiu visokių balandžių (karvelių) parduoti, labai gražių ir didelių, ką sveria po 3 svarus. Aš juos auginu per 60 metų. Kreiptis:
Peter Andriekus (19)
7719 So. Major
Oaklawn, Ill.

Jieškojimai

Ieškau savo giminių, kilusių iš Troškūnų, gyvenusių Minneapoly, ar Anapoly, Amerikoje. Būtent, Griška Kazys, Griška Petras, Griškaitė Teofilė-Bazdiene ir Ona Griškaitė-Mitešiūnaitė. Jie patys ar kas juos žino, rašykite adresu:
Mrs. Anna Walters
705 W. Lombard St.,
Baltimore 1, Md.

Ieškau savo giminių, Petro Šligerio (sūn. Stasio) iš Liepalotų km., ir Silvestro Medeikio. Jie patys ar juos žinantieji rašykite:
Elzbieta Kučinskienė (d. Stasio)
Malūno g. Nr. 38
Biržai, Lietuvos T. S. R.

Ieškau savo brolio Felikso Matuzevičiaus, kuris gyveno Shirley, Mass. Taip pat ieškau savo pusbrolio Petro Žiogo (Peter Ziogus). Jie patys ar juos žinančieji malonėkite atsiliepti adresu:
Mrs. Peter Bogus
17 Playford Ave.,
Brownsville, Pa. (18)

Paieškau savo brolių ir seserų Burdulių kilusių iš Blandžių kaimo, Kirsnos vals. ir Mokevičių iš Paliūnų kaimo Rudaminos vals. ar jų vaikų, pabėgusių nuo Stalino. Jie patys ar kas apie juos žino prašau atsiliepti šiuo adresu:
Mrs. Joseph Burdules
Box 546
Hermine, Pa. (18)

Griška Jonas, sūnus Juozo, gyv. Lietuvoje, paieško savo brolienės Griškienės su vaikais.

Giminės iš Lietuvos ieško Jaro Prano, Justino sūnaus, kilusio iš Šiaulių apskr., Radviliškio valsč., Jankūnų km. Kas minėtus asmenis (Griškienę ir Jarą) žinote, malonėkite rašyti šiuo adresu:
K. Šidlauskas
1013 Bayard St.,
Baltimore 23, Md. (18)

Vedybos

Artinasi atostogos. Gera proga susipažinti ir pasimatyti su pusamžiu vyriškiu. Jei tik rimtai galvojate, rašykite M. P., P. O. Box 24, South Omaha 7, Nebraska. (20)

Gero būdo moterukė,
"Merikonka" ar "dipukė",
Pagyvenus, žilutė,
Bile tik sveikutė,
Kad ir be pinigų
Bile būtų be ragų —
Atsiliepkit.
Mr. J. Puida
Gen. del. P. O.
El Paso, Texas. (19)

KIMBARAS ŽOLĖ

Kimbaras gerai nuo inkstų ir pūslės ligų, šlapinimosi kanalo uždegimo ir nuo odos išbėrimo. Ramunės žiedai europiški ir Ramunės arbata yra visada gerai išsigerti.

Medleva Žievės yra vienos iš geriausių dėl vidurių užkietėjimo. Pas mus galite gauti visokių žolių ir šaknų, kurios tik randasi kur pasaulyje. Turime ir medaus — Kubos medaus, liepos žiedų medaus, dobilų ir orenčių medaus. Medaus per paštą nesiunčiame.

Alex. Mizara
414 W. Broadway
So. Boston 27, Mass.
Užeikite į Alexander's vietą.

NEW ERA SHAMPOO

To remove dandruff artificially is dangerous to scalp: it will cause loosing and gray hair. NEW ERA will prevent all hair troubles, it will make your hair new shiny as you never had before.

Mail $2.00 for 8 oz. bottle
Frank Bitautas
527 E. Exposition
Denver, Colorado

ŽODYNAS
A. LALIO
Lietuvių-Anglų ir Anglų-Lietuvių.
1256 Puslapiai
dvigubos špaltos
Kaina $14
Pinigus siųsti kartu su užsakymu
Dr. D. PILKA
546 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

VAISTUS Į LIETUVĄ
ir į VISUS KRAŠTUS už GELEŽINĖS UŽDANGOS.
Mes siunčiame kasdien. Pristatymas garantuotas. Atsiųskite mums laiškus ir receptus iš senojo krašto, arba užeikite asmeniškai.
VERNON DRUG, INC. J. P. BUJNICKAS, Reg. Ph. sav.
100 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.
46 metai aprūpname Worcesterį ir apylinkę vaistais

NUPIGINTOS KAINOS SIUNTINIAMS LIETUVON

MEDŽIAGOS VYRŲ IR MOTERŲ KOSTIUMAMS:
* Tennis Fancy "B" juoda, mėlyna, ruda ar pilka $15.60
* Sunkus Fibro juodas ar rudas $11.50
* Storas flanelis pilkos spalvos $11.50
* Rajono gabardinas mėlynas, smėlio, pilkas ar rudas $11.50
* Cheviot jauniems žmonėms, rudas, mėlynas ar pilkas $15.50
* Pilnas setas priedų prie vyriško kostiumo $9.00
* Pilnas setas priedų moteriškam kostiumui $8.25
* Vyriškas gatavas kostiumas, paprastas ar dvigubas priekis, pilkos ar mėlynos spalvos $42.70
* Didelis pasirinkimas lengvų medžiagų moterų suknelėms ar bliuskoms (rajono, medvilnės, poplino, šilko, organdie ar satino komunijos suknelėms) ..... nuo $5.30 iki $8.80
* Vasaros apatiniai visas setas: moterų $2.85, vyrų $3.00
* Paplino marškiniai $6.20 darbiniai marškiniai kaki spalvos .. $4.00
* Rajono ar medvilnės skarelės $2.00
* Moterų satino ($16.30) ar plastiko lietpaltis $9.70
* Parker Duofold No. 17 amžina plunksna $7.45
* Vyriškas ar moteriškas rankinis laikrodis "Wega" $29.50
* Laikrodis budintojas "Westclox" $6.35
— ir bateliai, odos, paklodės, rankšluosčiai, skustuvai, žirklės, stiklo piaustuvai, pučiamos armonikos ir armonikos—

SIUNTIMAS VAISTŲ YRA MŪSŲ SPECIALYBĖ. ORO PAŠTU DABAR TIK 90 CENTŲ SVARUI

* ASPIRINAS 250 tablečių $1.55
* KARDIAZOLIS (nuo širdies) 100 tablečių $6.10
* F 99 MOSTIS (nuo odos ligų) 2 unc. $2.25
* HYDANTAL (nuo puolamos ligos) 100 tablečių $2.85
* LARGACTIL (nuo neurozės) 100 tablečių po 10 mg. $2.35
* KEPENU EKSTRAKTAS FORTE (nuo anemijos) 10 cc ampl. $3.45
* MULTIVITAMINAI 500 tablečių $3.75
* PENICILINAS CRYSTAL. 10 x 100,000 vienetų $2.10
* PENICILINAS ALIEJUOTAS po 300,000 vien. 10 ampulių .. $2.45
* PREDNISONE (DECORTISYL) (nuo reumatizmo) 100 tbl... $6.75
* ROBADEN (nuo vid. žaizdu) 60 tablečių $7.05
* SEROMYCIN - CYCLOSERIN (nuo džiovos) 40 tablečių .. $23.60
—vaikų preparatai, dantų taisymo, medicinos ir chirurgijos prietaisai, klausos gerinimo prietaisai, akiniai, švirkštimo adatos—

REIKALAUKITE MŪSŲ NAUJŲ KATALOGŲ ir PAVYZDŽIŲ

Tazab of London
51 Reservoir St. CAMBRIDGE, Mass. Tel: KI 7-9705
(Offisas atdaras visą laiką)

KNYGA, ŠVIESA, MEILĖ IR LAIMĖ

SAULĖS RŪSTYBĖ. Kaip iš jaunatvės fontano trykšta iš šitos knygos (romano) ne tiktai vaikystės bei jaunystės poezija, bet drauge ir viduramžio vaisingas, kūrybingas gyvenimas, džiaugsmas, meilė ir laimė. 311 psl. Kaina tik $2.

ČIKAGOS ŠEŠĖLIAI. Baisiai aštrūs šiurpuliai eina per visą skaitytojo kūną, kai jis šitos knygos apsakymus skaito ir mato, kaip žmonės vargsta ir kenčia po karaliaus Dolerio padu. 316 psl. Kaina $2.00

ŠIRDIES RŪMAI. Ir džiaugsmo, ir liūdėsio ašarų nesulaiko skaitytojas, kai jis šitą knygą (romaną) skaito ir jaučia, ir mato ką? Jis pats ras skaitydamas. 449 pls. Kaina $2.

ŠLIUPTARNIAI. Šita didelė knyga labai vaizdingai parodo Amerikos lietuvių ne tiktai vargus, kovas ir kančias svetimoje žemėje, bet kartu ir labai didelę meilę savo gimtiniam kraštui ir jo žmonėms. 652 psl. Kaina tik .... $2.00.

Visos 4 knygos sykiu tik už $5.00.

AMERIKOS LIETUVIAI IR ANGLIŠKŲJŲ SKOLINIŲ ŽODYINAS. Čia tai jau tikriausiai skaitytojas ras pačius svarbiausius Amerikos lietuvių kultūrinio gyvenimo bruožus ir vartojamos jų kalbos gyvus vaizdus. 366 psl. Kaina $5.

Visos 5 knygos drauge tik už $8.00.

Jau šimtai šitų knygų išsiųsta į Lietuvą ir gauta labai daug nuoširdžių laiškų, rodančių Lietuvos žmonių didelę meilę Amerikos lietuvių knygoms, kurių jie dieną naktį laukia, o kai gauna, tai jos eina per rankų rankas . . . (Knygas siunčiame Lietuvon už tą pačią kainą; persiuntimo kaštus apmokame.)

Dr. Alg. Margeris, 3325 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Jungia lietuvius bendram lietuviškam darbui, auklėja tautinį solidarumą, rūpinasi išlaikyti lietuvybę ir remia kovas dėl Lietuvos laisvos ateities.

SLA GYVYBĖS APDRAUDA IKI $10,000.

SLA—TAUPOMOJI APDRAUDA iki $10,000 dešimčiai ir dvidešimčiai metų ypatingai naudinga jaunimui. Po 10 ar 20 metų apsidraudęs gauna pilną apdraudos sumą.

SLA—mažamečių apdrauda—rimtas aprūpinimas ateičiai.

SLA—SVEIKATOS ir NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ apdrauda duoda pašalpos iki $325 į mėnesį.

SLA apdrauda—SAUGI, NELIEČIAMA ir NEPRARASTINA. SLA nariu galima būti nuo gimimo dienos iki gilios senatvės.

Daugiau žinių apie SLA darbus ir apdraudas galite gauti SLA kuopuose, kurios yra visose žymesnėse lietuvių kolonijose ir SLA Centre. Rašykite tokiu adresu:

DR. M. J. VINIKAS
307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

MES ATLIEKAM . . .
VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei tamstoms reikia—

- BIZNIO KORČIUKIŲ
- SPAUSDINTŲ VOKŲ
- LAIŠKŲ SU ANTGALVIAIS
- BET KOKIAI PRAMOGAI BILIETŲ
- PROGRAMŲ ar PLAKATŲ

"Keleivio" spaustuvė padarys tamstoms viską ir nusiųs greičiau ir pigiau, negu kuri nors kita spaustuvė. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"
636 East Broadway, South Boston 27, Mass.

Vietinės Žinios

Mūsų nuoširdi padėka

Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos 60 kuopos balandžio 26 d. banketas buvo taip sėkmingas tik todėl, kad į jį susirinko draugų ir bičiulių ne tik iš Bostono, bet ir jo artimesnės ir tolimesnės apylinkės. Nuoširdus jiems ačiū, ypač iš toliau atvykusiems.

Dėkojame visiems žodžiu ir raštais sveikinusiems.

Ačiū taip sunkiai dirbusioms šeimininkėms: Uršulei Anestienei, Elzbietai Janulienei, Zuzanai Petkauskienei, Marcelei Simonavičienei, Onai Stankienei, Kazei Valantiejienei ir Julijai Vinciūnienei ir padavėjoms — Mildai Anestaitei, Olgai Brašiškytei, Marijai Lukšaitei-Locke, Almai Ramanauskaitei, Birutei Neveckaitei-Twaskienei ir Daratai Anestaitei-Valeikienei.

Ačiū Juozui Vinciūnui, Kaziui Marcilioniui už pagalbą.

Ačiū Cassey Janeliūnienei ir Vytautui Jackūnui už laimėjimų biletų uolų platinimą.

Ačiū visiems, kurie šiuo ar tuo padėjo mums minėtą banketą surengti.

Banketo komisija:
M. Strazdienė, V. Anesta, P. Brazaitis, N. Jonuška, J. Sonda.

Naujas Šveikausko laimėjimas

Šachmatų Federacijos (iš N. Yorko) Bostone surengtose Naujos Anglijos šachmatų mėgėjų pirmenybėse dalyvavo 37 šachmatininkai iš 7 valstijų. Pirmą vietą laimėjo James O'Keefe su 5 ½ (iš 6 galimų) taškų, antrą — So. Bostono L. P. D-jos šachmatininkas Gediminas Šveikauskas su 5 tš. Jaunuolis Šveikauskas parodė labai stiprų lošimą ir nedaug trūko kad matytume jį nugalėtojo vietoj. Jis laimėjo 5 partijas ir 1 pralaimėjo, nors ir toji partija buvo privesta iki laimėjimo, bet neapsėjo be "bet".

Dar šiose varžybose pasižymėjo 14-metis Algis Makaitis, surinkęs 4-2 taškų. Jis gavo specialę šachmatų federacijos davaną.

Grįžo iš Floridos

Bronius Skerstonas, 4 mėnesius praleidęs Miami, grįžo į savo nuolatinę gyvenamąją vietą Randolphe, Mass.

Artinasi auksinė sukaktis

Tokios retos sukakties išvakarėse yra seni So. Bostono gyventojai Konstancija ir Bronius Kontrimai. Ji bus gegužės 23 d.

O. Ivaškienė išrinkta direktore

Bostono Lietuvių Tautinių Šokių Sambūrio vedėja Ona Ivaškienė išrinkta "The N. England Festival Association" direktore. Tos draugijos tikslas puoselėti įvairių tautų liaudies meną, papročius ir tt.

Tos draugijos buvo suruošta ir 15-ji iš eilės Liaudies šventė Medforde balandžio 24-25 dienomis.

Prieš kelerius metus Ona Ivaškienė jau yra buvusi tos draugijos direktore.

R. Budreika — gabus jaunuolis

Rimantas Budreika lanko Latin aukštesniąją mokyklą ir jau 7-tus metus mokosi smuiku griežti. Jis dalyvauja keliuose orkestruose. Savo mokyklos orkestre yra koncertmeisteriu, Bostono visų viešųjų aukštesniųjų mokyklų simfoniniam orkestre yra koncertmeisterio pavaduotoju ir garbės nariu, išlaikė egzaminus į Northeastern District Festival orkestrą ir konkursinių egzaminų keliu pateko į Bostono Universiteto jaunimo simfoninį orkestrą, kuriam diriguoja prof. Marion Rabin (šis dirigentas dirigavo lietuvių simfoninio koncerto pirmąją dalį Symphony Hall praeitą lapkričio mėn.).

Tas jaunimo simfoninis orkestras, diriguojant Marvin Rabin, pasirodys gegužės 10 d. sekmadienį 3:30 val. p. p. Jordan Hall. Rimantas jame groja pirmuoju smuiku.

Džiugu, kad Rimantas taip rimtai pamėgo smuiką ir kad jam taip sekasi. Linkime ir toliau uoliai dirbti, nes be pastangų nėra gerų baisių. Sėkmės Rimantui!

Draugas

Sandaros moterų kortų vakaras

Sandaros Moterų Klubas šeštadienį, gegužės 9 d. 7:30 val. Sandaros salėj (124 F St.) rengia įdomų kortų vakarą (Whist party); bus vertingų dovanų ir gardžių užkandžių. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

Komitetas

Ištvirkėliai siaučia

Ištvirkėliai išdaužė Tautinės S-gos namo langus, kurie buvo gana storo stiklo.

SLA 43 kuopos nariams

Kuopos susirinkimas kviečiamas trečiadienį, gegužės 13 d. 7 val. vak. Lietuvių Piliečių Dr-jos patalpose.

Sveikino LSS centro komitetas

Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos centro komiteto pirm. adv. Steponas Briedis laišku sveikino LSS 60 kuopos balandžio 26 d. suruošto banketo dalyvius.

Bendruomenė visiems po truputį

L. Bendruomenės Bostono Apylinkės kasoj nėra stambių sumų, todėl ji negali didesnėmis sumomis prisidėti prie naudingų sumanymų vykdymo: dedasi, kiek išgali.

Balandžio 24 d. posėdy Apylinkės valdyba paskyrė po $25 šiems reikalams: Bostono mišriam chorui, Šeštadieninei mokyklai, Dainavos sporto klubui, Šeštadieninės mokyklos knygynui, Balfo skyriui, Kultūros Fondui, Tautos Fondui, Lituanus žurnalui, Vasario 16 gimnazijai, prof. M. Biržiškai ir sunkiai sergančiai narei M. N.

Tarėsi Tėvynės Mylėtojų Dr-jos nariai

Balandžio 30 d. susirinkime tartasi Centro leidžiamo Lietuvos žemių aprašymo platinimo reikalu. Valdyba palikta ta pati: Pirm. A. Januškevičienė, vicepirm. A. Andriulionis, sekr. dr. B. Mikonis, ižd.. K. Vileišis, J. Januškevičius.

Yra laiškas K. Mikšiui

Mūsų įstaigoje yra laiškas iš Lietuvos Kazimierui Mikšiui. Jį patį prašome atsiimti, o kitus pranešti apie tai Mikšiui, jei kas žino, kame jis gyvena.

Balfo skyrių suvažiavimas

Gegužės 10 d. 4 val. popiet Lietuvių Piliečių Dr-jos patalpose šaukiamas Balfo Bostono, Brocktono, Norwoodo, Prvidence, Worcester ir Nashua skyrių atstovų suvažiavimas apskričiai steigti, nes vargas nemažėja ir su juo kovoti reikalinga stipresnių jėgų.

A. Andriulionis,
Bostono skyr. pirm.

Ieškomas L. Puodžiūnas

Giminės iš Lietuvos per Raudonąjį Kryžių ieško Leono, Vinco sūnaus, Puodžiūno, gimusio Chicagoje 1920 metais, 1941 metais jis gyveno So. Bostone, 928 Broadway.

Jis pats arba kas apie jį ką žino, prašomi pranešti Keleivio įstaigai.

Sunkiai sužeidė E. Mozuraitienę

Praeitą trečiadienį automobilis sunkiai sužeidė žinomą vietos veikėją Eleną Mozuraitienę. Dabar ji guli miesto ligoninėj (City Hospital). Linkime ligonei greitai pasveikti ir vėl grįžti į visuomeninio baro darbininkių eiles.

Veltui paroda ir koncertas

Ateinantį ketvirtadienį, gegužės 14 d. 7:30 val. vak. So. Bostono viešosios skaityklos patalpose (646 Broadway, greta Keleivio redakcijos) bus atidaryta Alice Acker ir Viktoro Vizgirdos paveikslų paroda.

Ta proga bus ir muzikos bei poezijos. Bus atlikti J. Gaidelio, J. Kačinsko, J. Bavicchi ir B. Kool kūriniai, poetai John Holmes ir Stasys Santvaras skaitys savo eilėraščius, ir naujoviškų šokių šokėja Beverley Lewis pašoks.

Įėjimas nemokamas.

Įsibrovė didelė klaida

Praeitame numery turėjo būti parašyta, kad inž. Apolinaras ir Irena Treiniai džiaugiasi gerai augančia antrąja dukrele Dalia, bet per klaidą parašyta kita pavardė. Už tai labai atsiprašome.

Apgynė disertaciją

Bronius Baškys, gyv. Dorchestery, balandžio 29 d. Bostone universitete apgynė disertaciją filosofijos laipsniui gauti. Disertacijos tema: Riebalų apykaitą kontroliuojantis veiksnys ir jo savybės.

Iškilmingas diplomo įteikimas jam ir kitiems bus birželio pradžioje.

Susižeidė M. Vaitkevičienė

Magdalena Vaitkevičienė namuose paslydo ir nusilaužė ranką. Ligonė gydosi namuose. Linkime jai greičiau pesveikti.

Mirė A. Sabulienė

Gegužės pirmąją dieną mirė Anastazija Pivoriūnaitė - Sabulienė, gyvenusi So. 472 Fourth St. So. Bostone. Palaidota gegužės 4 d. Velionė paliko dukterį Birutą Seiler, sūnus Vytautą ir Claude.

PARDUODAMI NAMAI

PARDUODAMI DU NAMAI — ABU VIENOS SEIMOS — 5 ir 6 kambarių su dideliu skiypu, lietuvių gyven. vietoje, netoli bažnyčios, Brocktone, Mass. Labai geras pirkinys. Apžiūrėti pagal susitarimą telefonu JU 6-0378 po 4 vl. p. p. Be agentų. Prašoma $16,500.

—o—

City Point, netoli lietuvių šv. Petro koplyčios (7th St.) gražus 3 šeimų mūrinis namas. Nuolat. karštas vanduo ir kiti įrengimai. Tik $7,000. Skambinti po 4 val. p. p. telef AN 8-2842

BUTAS NUOMAI

4 ½ kambarių butas, naujai pataisytas, nauja gazo-gazo virtuvė, vonia karštas vanduo ir kiti patogumai, pirmas aukštas su piazzu. Pageidaujame suaugusius. Nuoma $45 mėnesiui. Adresas 865 Second St., So. Bostone, AN 8-4652, Mrs. Gray, antrame aukšte. (18)

ĮSNUOMOJAMAS BUTAS

Išnuomojamas 4 kambarių butas trečiame aukšte, kambariuose saulė šviečia ištisą dieną, šiltas vanduo, gazinė krosnis šildymui ir virimui, vonia, netoli jūra, krautuvės, patogus susisiekimas. Kreiptis į savininką pirmame aukšte 158 I St., So. Boston, Mass., rytais iki 10 val. ir vakarais nuo 6 iki 8 val. (18)

PARDUODU LANGŲ SKRYNUS

Parduodu langų sietelius (screens). Aukštis 32 ir 35 coliai, platumas visų 32 coliai. Visai mažai naudoti. Kam reikia kreipkitės į:
Joseph Stanley
22 Telegraph St., So. Boston
Tel. AN 8-0703 (19)

KAME GAUTI KALENDORIŲ?

Brocktoniškiai Keleivio kalendorių gali gauti pas A. Strumskį 109 Ames St., Montello.

Lawrence jį gausite pas M. Stonie, 57 Sunset Ave.

Kiekviena karvė savo veršį laižo.

Peter Maksvytis
CARPENTER & BUILDER
Atliekam visokius namų taisymo darbus iš lauko ir viduje: pijazas, langus, duris, grindis, laiptus, dedame aliuminijaus langus ir duris, darome virtuvės kabinetus ir kitokius vidaus įrengimus. Naujiems pastatams turime įvairių standartinių projektų. Darbas garantuotas. Pasaukite dėl įkainavimo.
925 E. 4th St., So. Bostone
Tel. AN 8-3630

Siuvėjas Valytojas
Vyriškų ir Moteriškų Rūbų
DAROMI PATAISYMAI
Kostiumai išprosijami jums belaukiant
Prieinamos kainos
LEON CLEANSER
483 Broadway, So. Boston

Jei Jums Reikia
įsigyti namus, apdrausti turtą, užpildyti mokestines formas (Inc. Tax) ar Notaro patarnavimai,
kreipkitės į
KALVAITĮ IR STELMOKĄ — — BALTIC REALTY
Real Estate ir Insurance Brokerius
389 W. Broadway, So. Boston
Tel. AN - 8 - 6030

Geriausias namų dažytojos (Painter outside & inside and paperhanger) naudoja aukščiausios rūšies dažus, ir visokių gedimų taisytojas su geriausia medžiaga ir garantija, yra
Jonas Starinskas
220 SAVIN HILL AVE.
DORCHESTER, MASS.
Telefonas: CO 5-5854

V. Vadeiša
ODA SIUNTINIAMS
Parduodu pirmos rūšies odą, aulelius, gatavus batus tinkamus siuntimui, padus, vitpadžius siuntiniams nupiginta kaina.
Atlieku visus batsiuvio darbus greit, sąžiningai ir duodu patarimus apie odas. Adresas:
173 Eighth St., So. Boston
nuo 7 ryto iki 7 val. vak, išskyrus trečiadienius ir sekmadienius.
Telefonas: AN 8-0055

Charles J. Kay
(KUČINSKAS)
Lietuvis Plumberis
Atlieka visokius "plumbing"— aliejaus ir gazo vamzdžių įvedimo ir taisymo darbus. Kainos prieinamos. Pirm negu ką darote, pasikambinkit, pakiauskit mūsų kainų.
Telefonas CO 5-5839
12 Mt. Vernon, Dorchester, Mass.

PAMALDOS LIETUVIAMS EVANGELIKAMS

Kas sekmadienį, 12.00 val. So. Bostone, L ir 4th St. BAŽNYČIOJE įvyksta pamaldos lietuviams protestantams. Pamaldas laiko teologas A. JURĖNAS.

A. Jurėnas yra Harvardo universiteto doktorantas ir verčia šv. Raštą į lietuvių kalbą.

NAMŲ SAVININKAMS
Pentiname namus iš lauko ir vidaus; apkalame šingeliais; sutaisome pijazus ir dengiam bei taisom stogus. Prašom kreiptis:
John Petrus
14 Gartland Street
Jamaica Plain, Mass.
Tel.: JA 4-4576

APSIDRAUSK NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ
Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.). Visais insurance reikalais kreiptis :
BRONIS KONTRIM
Justice of the Peace—Constable
598 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.
Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Kas perka ar parduoda namus, ūkius, biznius kreipkitės į
Praną Lembertą
REALTOR
597 E. BROADWAY
SO. BOSTONE
Šaukit nuo 9 iki 7 v. vak.
Tel.: AN 8-7031
o kitu laiku: AN 8-0699

RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radio programa iš stoties WLYN, 1260 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 2:30-iki 3 val. dieną. Perduodames lietuviškos dainos, muzika ir Magdutės Pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 East Broadway, So. Bostone. Tel. AN 8-0489. Ten gausamas ir "Keleivis."

Steponas Minkus.

DR. D. PILKA
Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8
546 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas AN 8-1320

Tel. AV 2-4026
Dr. John Repshis
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir Šventadieniais: pagal susitarimą
495 Columbia Road
Arti Upham's Corner
DORCHESTER, MASS.

Tel. AN 8-2712 irba BI 4-9018
Dr. J. C. Seymour
(LANDŽIUS)
Lietuvis Gydytojas Ir Chirurgas
Vartoja vėliausios konstrukcijos X-RAY Aparatą
Pritaiko Akinius
VALANDOS: nuo 2-4, nuo 7-8
534 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Tel. AN 8-2805
Dr. J. L. Pasakarnis
Dr. Amelia E. Rodd
OPTOMETRISTAI
VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 6 vakaro.
Seredomis—ofisas uždarytas.
447 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY
REAL ESTATE & INSURANCE
409 W. Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. AN 8-0948
Res. 37 GRIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. FA 3-5515

KETVIRTIS & CO.
—JEWELERS—
Laikrodžiai-Deimantai
Papuošalai
Elektros Prietaisai
Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papuošalus
379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel. AN 8-4649

FLOOD SQUARE HARDWARE CO.
Savininkas A. J. Alekna
628 East Broadway
South Boston 27, Mass.
Telefonas AN 8-4148
Benjamin Moore Malevos
Popieros Sienoms
Stiklas Langams
Visokie Reikmenys Namams
Reikmenys Plumberiams
Visokie Geležies Daiktai

SPECIALUS ALIEJAUS KROSNIŲ PARDAVIMAS
TAUPYK PINIGUS — TAUPYK DARBĄ
Nebekask anglių ilgiau, kai gali turėti naują, automatišką aliejaus krosnį su 3 kontroliėmis — 275 galionų aliejaus tanką visiškai įtaisytą už specialinę pardavimo kainą, tiktai

Visiškas Įtaisymas $245
Kol kainos dar nepakilo.
2 METAI GARANTIJOS motorui
PASAUK DABAR ☞ GE 6-1204
FORTUNA FUEL CO.
45 DORSET STREET —:— DORCHESTER, MASS.

℞ The Apothecary
Lietuviška Tikra Vaistinė
Parduodame tiktai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.
Turime vaistų ir vitaminų persiuntimui į Lietuvą ir kitus kraštus, kaip penicliną, streptomiciną, rimifoną, ir vaistų nuo reumatizmo, atraičio, strėnų gėlimo ir kitų ligų.
Jei reik vaistų—eikit į lietuvišką vaistinę.
Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.,
382a W. BROADWAY, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.
Telefonas AN 8-6020
Nuo 9 ryto iki 8 val. vak. išskyrus šventadienius, ir sekmad.

DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ
GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
390 West Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. AN 8-8764
Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas RUSIJOS vaidomas sritis.
iš naujų rūbų, avalynės, medžiagų, maisto, vaistų ir kitko. Visas išlaidas ir SSSR muitą apmoka siuntėjas.
VAISTUS, MEDŽIAGAS, ODAS GALIMA PIGIAU PIRKTI ŠIOJ ĮSTAIGOJE. PRAŠYKITE KATALOGŲ.
Iš toliau siųskite siuntinius mūsų viršuj nurodytu adresu. Įdėkite daiktų sąrašą ir aiškius siuntėjo ir gavėjo adresus. Mes, siuntinį perpakavę, pranešime Jums, kiek kainuoja persiuntimas.
Atsiųsti paštu siuntiniai paruošiami greičiausiu laiku.
Dabar galima siųsti iki 44 svarų paketus, jei siunčiamieji daiktai telpa dėžėje, kurios dydis yra 15 x 15 x 12 colių. Oro paštu galima siųsti iki 22 svarų siuntinius.
ĮSTAIGA LIETUVIŠKA, KREIPKITĖS LIETUVIŠKAI
Visi siuntėjai įsitikino, kad mūsų įstaiga greičiausia patarnauja ir persiunčia siuntinius. SIUNTINIAI APDRAUSTI.
Siunčiame su Inturisto įgaliojimais.
Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 7 val. vak. ir šeštadieniais nuo 8 ryto iki 2 val. po pietų.

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO. Inc.
308 WEST FOURTH ST., SO. BOSTON 27, Mass. TELEFONAS: AN 8-5040
(VIENAS BLOKAS NUO BROADWAY, EINANT 'D' STREET)
Siunčia Jūsų atneštus mums siuntinius į Lietuvą ir visus kitus Sovietų valdomus kraštus. Siųsti galima tik naujus rūbus, medžiagas ir kitus daiktus. Muitas ir kitos išlaidos sumokamos pas mus, todėl siuntinių gavėjai nieko neprimoka. Visi siuntiniai apdrausti, pristatymas garantuotas.
Siuntiniai iseina į Lietuvą ir kitur tiesiai iš Centralinio Bostono Pašto. Gavėją jie pasiekia 4--6 savaičių laikotarpyje. Siuntiniai siunčiami su Inturisto licenzijomis.
Gyvenantieji toliau nuo Bostono gali siųsti savo siuntinius mums paštu arba geležinkeliu (Railway express), įdėjus daiktų sąrašą ir aiškų adresą, kam siuntinys siunčiamas. Mes, patikrinę daiktus, tuoj pranešame, kiek jo persiuntimas kainuoja. Jums susitarpo kelionė į Bostoną.
Primename, kad pas mus yra didelis pasirinkimas ĮVAIRIŲ MEDŽIAGŲ KOSTIUMAMS, SUKNELĖMS ir KITOKIU, o taip pat odų batams labai žemomis kainomis.
ĮSTAIGA ATIDARA: Kasdien nuo 9 ryto iki 6 vak., šeštadieniais nuo 8 ryto iki 4 valandų po pietų.
VISUS KVIEČIAME naudotis skubiu patarnavimu patikimos įstaigos, kuri Jungtinėse Amerikos Valstybėse turi net devynius skyrus su daug tūkstančių patenkintų klijentų.
Bostono Skyriaus Vedėjas MECYS KAVALIAUSKAS